

**KANICA
ME IKIN
PACI**

KOP KOM

Dr. Thomas Wade Akins

- Olare ame obedo awobi ayot I mwoka abiccel (6)
- Olwongo idul tic Obanga imwoka apar abic (15)
- Ocaho tucu jiri ikanicae, otweo ibuc ame nwongo tye imwoka apar abic (15)
- Okwero ika kwan ame olwongo ni Louisana irwom me kwan B.A I kite me bedo kede lwak
- Okwero ika kwan me kwano kop Obanga irwom mekwan amalo icukul ame olwongo ni New Orleans Baptist imwoka 1968
- Okwero ika kwan me kwano Kop Obango I southwestern Baptist kede rwom adit me dul tic itic – 1998
- Obedo akwat ikanicae adek
- Otio acalo atuc jiri cakere imwoka 1968. Vietnam, Brazil, kede irwom me wilobo cakere imwoka 2000.
- Obanga otio kede medo kede dako mere Barbara, me gero kede dongo yore me tic a jo ocaho tic me tucu jiri, tic me kwena kede pito kanica ame aman opwonyo ilobe 64 iwilobo.
- Icahani tye atic tic me jo ocaho ame mampici gi tye I Jackson, USA.
- Dako mere: Barbara H. Akins, Otino 3 kede ikwae 10!

.....
.....
Iromo kubere kede acoc ibeo inyonyo me kubere a tic ajo ocaho!

www.pioneermissions.org

Dr. Thomas Wade Akins and Barbara Akins

NYUTO

Neno na apire tek pi kanica ikare ni tipu wa myero coo oko. Lobo wa col icuc.
Yecu obedo lero me lobo.

Kanica obedo lero ame tye iyi akina col piny.

Kadi amannono, apeny tye ni: kanica ikare ni obedo lero ilobo acol cucci? Kanica
iwilobo lung mito tipu acoyo gi.

Kricito tye alwongo kanica me ngut eka te lokere bote!

Kwena magi ocung iwariga a Kricito bot kanicae abiro ame tye ibuk me Nyut
Alakana.

Ka opwonyere ote keto itic icwil me tipu ame tye iwarigae magi, aye ni kom
Kricito bino neno cer me tipu ikome.

Akwayi, kwani, pwonyere, tuc ite pwonyo kwena magi kannoro lung ame itwero.

Tuc gi ka cung iwituti, pwony gi ika pwonyo Baibul, idul me pacu ipwonyere kede
kannoro lung ame itwero.

Yecu mari,

Dr. Thomas Akins

Tic ajo ocako:

www.pioneermission.org

kana me okwanyo iye:

- 1. Dr. MacArthur. Atat te lok I Nyut Alakana**
- 2. Dr. Ken Easley. Atat te lok pi dano I Nyut Alakana**
- 3. Dr. George Ladd. Atat te lok I Nyut Alakana**
- 4. Dr. John Stott. Wariga bot kanicae abiro**
- 5. Dr. Cecil Taylor. Pwony ikom kanicae abiro.**

CURA ME 1

DOK CEN IMARA NI ME ACEL

KANICA ATYE EPECO

NYUT ALAKANA 2: 1- 7

NYUTO

Buk me Nyut Alakana ocakere kede wariga bot kanicae abiro ame tye Asia ame aman olwongo ni Turkey. Onwongo tye kanicae abiro ikare naca.

I tyeng acel, akwena Lakana obedo kede neno kede kwena pi kanica acel acel ikomkanicae abiro.

Ento, Yecu en ocoo kwena abiro nono lung.

Lokki ducu tye ikom Yecu Kricito.

Acer abiro cung pi otella abiro me kanica. Omakogi icinge me tucem ame gonyo ni otye gini ITE twero mere.

En oloko ikome kene ni “ngat ame woto iyi akina gi cibo tara abiro”. Man obedo kanicae abiro.

Pi manono, Yecu tye kede twero ikom kanicae dang en aye obedo atella adwong pi kanica.

Neno man tyekede jami abiro magi

1. **Boma 2: 1b**

Epeco onwongo obedo boma apire tek I Asia. Atella me Roma obedo kunno. Wel jo onwongo tye iyi akina 250,000 ituno kede naka 500,000.

Otye gini nwongo kede kan aguro jo 25,000.... Obedo Boma ame nwongo tye agonya ame tere ni onwongo loye pire kene. Omony me Roma onwongo pe kuno. Boma ojolo pyem tuku me ngwec.

Epeco obedo kana me ojolo kaworo cal jogi ame nwongo ngeye atek (Diana).
Onwongo obedo kabedo me awaka (Tic Okwena 19:27,35). Pi jogi manonwongo
ocwalo ika woro adwong ame nwongo ngeye me kan ame jami me aura me kare
acon.

Icwir lung onwongo tye dwe ame icuban okwero me poyo en. Woro Dana
onwongo obedo me jojok. Cal jogi mere onwongo onya. Onwongo tye kede cak
kor apol adoo. Olam dog obedo mon aromo tutumia ame nwongo obedo gini olaya
gin aye dong onwongo oworo gini Diana.

Dikal me ka lego onwongo bong kede jo amio cente, olam dog, olaya, otim bal,
ower, omyel kede oworo ame yigi yom.

Iyi akina kodi jami ni, onwongo tye dul jo oye ame obedo ogen obedo gin ame
Kricito ocako coyo warigae abiro bang gi.

II. Kanica 2:1 (a)

Obedo kodi kan ame kanica ocakere iye.

Kanica I Epeco ocakere kede Priscilla kede Aquila. Man ocoo I Tic Okwena
18:18-19.

Iyunge Apollos, alok atek onote kedgi (18:24-26).

Paulo obedo anonok I Epeco ame onwongo cegi igiko wottere me tucu jiri me aryo
(19 -21).

Dul ticcere ikokome otimere iwottere me tucu jiri me adek (19: 1-7). Obedo kuno
pi mwaki adek (3).

Tucu jiri I Epeco onwongo obedo peko pi jo ame nwongo woro Diana.

Willo cal jogi a Diana odok ping. Tic Okwena 19:23-41 ocoo ododo ikom lonoro
ame nyinge nwongo olwongo ni Demetrius ame nwongo obedo atella wi otet jami.
Olwongo cokkerer pi otet wadigi ni tet wa tye ipeko.

Adwogi mere te bedo jemo ikom Paulo kede jo oye. Dul tic a Paulo ote cego oko.

Iyunge ame nwongo tye awot I Jerucalem orwate kede odong me kanica. (20:17-
38).

Iyunge, Temoteo te wot kuno acalo Akwat (Temoteo me 1. 1:3).

Akwena Lakana otyeko mwaki mere me agikki me kwo mere I Epeco kan ame en
ocoo Lakana me II kede III.

En onwongo obedo atela ikare ame omake ote tere I icula nam me Patmos ame tye
idok nam me lobo Turkey me kare ni.

Kanica ni onwongo tye kede miti pi Kricito me loyo boma pi Rwot.

Mwaki angwen okato anaka ikare a Yecu. Paulo kede otella mere apol dong oto
oko.

III. Gin amoko 2:2-3,6

Omio gi jami angwen ame moko!

Obedo ikan ame Yecu oloko kede kanica. Ocako kede lok me pak! Okobo ni en engeo gi:

Lok me ngeyo ileb jo Greek obedo “Oida” ame tere ni bedo kede ngec odoco ikom ginnoro no.

Dong Yecu ngeo jammi lung. Gin aber kede en arac. En ocako kede nywako gin ame kanica tye atimo aber.

Ngo ame Yecu ngeo?

A. Me acaki, En ngeo ticgi. Man obedo lok ame kelo acek jammi lung ame lubo.

B. Me aryo, En ngeo yellegi.

Man nyuto yelle gi tuno anaka kwok ocwer kede oolo. Obedo gupu ame oketo naka ipacen 100%, mano gin ame mite ni dano myero mii ame nen, itam kede kit ame iwinyo kede. Jo me Epeco onwongo obedo otic atek pi Kricito.

C. Me adek, En ngeo kanyakino gi.

Men tere ni me diyo cunyi ikare ame jami tye atek.

D. En ngeo ni okwero wot gini kede jo atinggi reco.

Gin okwo kwo aber iyi akina bal kede jo aworo jogi. Gin otemo jo ame olwongere kengi ni okwena. Paulo okwenyoro gi I Tic Okwena 20:28-31 akwako kop man.

Onwongo tye otuc jiri kede opwonye ame wowota ikanica kun okobo gini ni gin okubo lok a Cuny Acil dang oloko pi Obanga. Jo apol onwongo okobo ni gin obedo Okwena.

Onwongo tye kwon Okwena aryo.

Me acaki, onwongo tye en ame Yecu ocimo apar wie aryo.

Me aryo, otuc jiri ame wowota ikin piny acalo Paulo, Yakobo, Barnaba, Silas, Andronicus kede Junias (Tic Okwena 14:14, jo Korinti me 1 15:7, jo Galatia 1:18, Jo Roma 16:7.).

I dul me aryo onwongo tye odwar ping ogoba ame olwongere gini ni okwena pi miti apat akaka bedo me kony pi kanica. Gin opokere kede Paulo I kanica me Korinti (Korinti me 2. 11:5, 13, 12:11).

Kanica onwaongo ber ipoko odwar ping me ateni kede ogoba. Dul odwar ping ogoba acel onwongo obedo Nicolaitans.

Ityeng 6 Nicolaitans okobo. Otucu gi dang I wariga bot kanica I Pergamum 2:12-15.

Wan mom ongego nga ajoni onwongo obedo onyo gin ame gin opwonyo.

Ento, gin obedo jo ame onwongo otye otemo telo kanica itim me bal kede tim me jok.

Aco, kanica onwongo PE ocwako tic a Nicolaitans dang onwongo opwo pire.

En opwo kanica me cung atek kun okwero gini pwoy me goba kede pi bergi kede tic atek.

Wan dang pe oromo cwako pwoy me goba ikanica wa.

IV. Akwera (4)

Ipak ducu, Yecu ocimo ooko peko acel.

Gin okwoko pwoy me Baibul aber kede tic pi Kricito iyi ateni. Onwongo otye gini kede mara atut pi Kricito, mwaki 40 okato.

Jo Epeco 3:17-19 kobo ni, “Kricito dang bed iyiwu pi I yewu. Dok dang ni Obanga myero mi icung wunu atek imar acalo yat a lwite odonyo atut. Me ibedu kede teko me niang, karacel kede jo Obanga lung, kite ame mar a Kricito pirwa lac kede, bor kede, me inge wunu mar a Kricito ame loo ngec ducu, wek ipong wunu I ginnoro lung ame opong iyi Obanga”.

Jo Epeco 6:23 kobo ni, “kuc kede mar kede iyee ame ya I bang Obanga papo kede Rwot wa Yecu Kricito bed bang omegowa”.

Peko gi onwongo obedo ni gin oweko maragi me acel oko.

Obedo mar ame ogonyo ni awiny. Lakana me 2, 6 koboni, “man en mar, ni wan olub cik Obanga; man en cikkere, acalo iwinyo cakkere I ageyi, ni myero ibed wunu imar”.

Onwongo otye omede kede ticgi me bedo a kriticitayo akun mara ikom Rwot kede jami okene onwongo tye ame arweny arwenya. Abongo paro kit ame onen gini kede kede ticgi atek two ame neko jo onwongo tye adoo I cuny kanicagi.

Jami me aketa itic:

Ngo oweko okriticitayo orwenyo maragi me acel?

1. Cente kede woro tiyo cente kede miyo jami pi paco obedo gin apire tek. Pe tye ngatoro ame neno man iwang aping. Ento, kape ibedo aryek romo doko miti.

Rac me neno dano tye aballo paco mere pi woro.

2. Bedo ame jo ngei obedo pi jo ayot. Omito ni ongeye gini kede owotegi. Pol okricitayo ayot orwenyo berkitgi oko me mito ni owotte gi ngegi ikan ame gin obedo iye onyo icukul.
3. Bal me imung__ bal man ogomo dong ngat angeo mom. Ento Obanga ngeo.
4. Kec cuny __ pe iromo dago ngattoro ite bedo kede kuc ikwoni. Mano pe twere. Rom aroma kede acid me otoka ame oketo iwi bao ika gwoko jami. Ka okirr, camo bao ame oketo iwie oko. Akemo ame wan otye kede ikom ngat okene momot acamo tipu kede kwo wa oko.

Apeny: Mara ni pi Kricito pwod tye acallo con ame pwod ilare alara?

V. Gin Acango (5)

En omio gin acango. Okobi gi kite ango ame oromo roccere kede.

En okobo ni:

A. Poyo!

Bed ame itye ipoyo. Poyo ikan ame ipoto iye.

Wilwic obedo adwogi me tipuni dok cen. Poyo gin ame nwongo itye ibeo iye ikare ame imio cunyi bot Kricito.

Jami me aketa itic:

Poyo kit ame nwongo iwoto kede ikanica iceng cabit ducu.....ento pe ikareni.....

Poyo kit ame nwongo ipwonyo kede Baibul ento pe ikareni.....

Poyo kit ame nwongo imio acel me apar ento pe ikareni.....

Poyo kit ame nwongo itiyi Obanga kede yom cuny ento pe ikareni.....

Akricitayo me ateteni obedo me bedo imar kede Yecu. Itye imar kede? Gin ame nyuto kit akricitayo obedo MAR.

Matayo. 22:37-38. Man en cik adwong.

Ginnoro otimmere eka ote rwenyo maragi me acakki oko!

B. Ngut

Ngut tereni “me loko tammi”. Iloko tammi ikom kwene ame itye iwot iye kede nga ame tye aloyo kwoni.

Poyo ite ngut! Manno en cik!

Man obedo kwero balgi. Ngut obedo me lokere ikwo ni itung ame iwot iye. Aman pe iromo timo. Ipe kede teko me ngut. Myero ibed kede miti pi Obanga me loki.

Cuny Acil konyi me lokere. Ento, yin ibeo itic myero iyer me weko miti a Catan ite cako lubo miti Obanga pi kwoni.

En okobo, me “tiyo tic ame otimo gini iyi acaki”. Tereni myero ipoyo marani me acaki, ngut ite lokere cen cako maro Yecu.

VI. Adwogi (5)

Yecu mito ni ilokere onyo inen can pi adwogi mere.

Atye abino boti ate kwanyo gi cibo tarani oko ikakare ikwanyo ka I ngut

Man pe obedo bino me aryo. Man obedo ngolokop ame abino ikom kanica. Man obedo akwenyakin me ngolokop amalo ame akelo iyi agikki akanica me Epeco.

Jami me aketa itic:

Kwene obedo pacu ame mara iye oto? Pacu ame mara pe iye obedo pacu ame tye akwo imac ilobo kan.

Ngo ame jo tye ayenyo ikare ni? Ngattoro me maro gi!

Mara keken en obedo kanic! Kanica ame jo iye maro Rwot kede jo ocelle!

Ikare ni: ocilam omao kan ame kanicae abiro magi onwongo tye iye.

ORWENY OKO! Iyi Ocilam petye mara pi Obanga onyo pi dano.

Dano romo ye I Baibul, tio tic I kanica dang tio gin atira ento te weko mara mere me acaki.

VII. Miyo tam (7)

Ogiko wariga itam kede cikere.

Kanica lung myero winy kwena man.

Cikere ame tye ityeng ngi tye dang naka I warigae abicel ocelle ca: 2:11, 17, 26, 3:5, 12, 21.

En okobo, “pi ngat ame oloo”. Cikkere magi ocawalo bot jo oyee.

Ocikere kit man: “icamo yat me kwo ame tye ikwogo Obanga”

Yat me kwo ocako kobo iyi Agege 2:9 ipoto me Eden.

Pi bal adano yat me lobo te rweny oko. Onwongo okwere pe me camo (Agege 3:22).

Yat me kwo me polo arii pi naka.(Nyut Alakana 22:2, 14,19).

Yat me kwo obedo anyut me kwo aperakino.

Kwogo Obanga tye iwi polo.

Agikki:

Ka iweko marani me acel:

Myero kong itam gin ame Yecu otimo ikor yat I kalvari.

Myero kong inen wang Yecu ame oto pi balli.

Omyero ikok botte atek kede ngut me ateni. Myero inen atut I tipu ni.

Omyero ibol jami lung areco botte.

Myero ikobbi Yecu ni imito dok cen imarani me acel.

Myero itim man icawa ni!

CURA ME 2

KANICA AME OUNO

KANICA ME SMYRNA

NYUT ALAKANA 2:8-11

Nyuto:

Mom tye ngattoro ame ngeo nga ame opito kanica I Smyrna kede awene ame ocakere iye. Gwokce jo ame olokere I pentakoti odwogo cen pacu eka ote cako gini.

Onyo gwok Paulo ocako ikare ame en tye I Epeco pi mwaki adek pi wottere me tucu jiri me adek ame “onywali me Asia owinyo lok Obanga” (Tic Okwena 19:10).

Ngattoro mom obedo kede ngec ikom dul jo oye anonokki ame tye icamaria ikwanyo ka ni onwongo otye oneno can alit ame Rwot te cwalo wariga botgi, wariga anwongo dong cecek aloo iyi warigae abiro, me konyogi ikare atek.

Nen gin ame Rwot okobo bot kanica ame ouno.

I. AUNA UNA BINO BEDO ATYE IYA ILOBO (9-10)

Okwor a kanica onwongo owany, oger, kede gupu gi me balo jammi onwongo tye atek. (v.9)

“angeo auna wu,” Yecu okobo.

Lok me “auna” icawa okene omonyere ni “arem”, ento ber me gonyo ni “gin apek ame balo” (Morris, TNTC 63).

Obedo cal adano ame obalo naka ito ite yec abek (Barclay kanicae 7 36).

Kodi auna man bedo pi dano ame nwongo tye aneno can pien ni en tye kede Yecu!

Oketto can ikomgi pien ni gin obedo okriticayo.

Auna ibot Gamente

Imwoka 25 A.D. Pol a boma me Asia onwongo otye opwyem iyi akina gi me nwongo dwor obot Aloc me Roma. Woro man owoto naka iboma me camaria.

Tur a loc obedo atye I boma. Jo wotto kuno ote kiro gin akur imac inyim cal otwako.

Okriticitayo okwero kiro gin akur oko.

Okwero gini dang lwongo Cesar ni Rwot. (Stott pp. 36-37)

Auna ibot ojudaya dang onwongo tye arac.

Ocakere kede guro Yecu.

Kwo a Caulo onwongo tye me neko okriticitayo lung ikwanyo olokere bang Kricito.

Ojudaya oune kakanoro lung ame en wotto iye me pwonyo lok Obanga.

Buk me Tic Okwena ogik ame en tye ite gwok iot I Roma ame Ojudaya oketo adot me goba ikome. (Stott p. 38)

Ouno gi iyore angwen apapat:

1. Can (v.9) can otio kede me uno okriticitayo.

Lokono ilebgi miyo nen kan aler ni onwongo pe obedo gini ka ocan; ento onwongo ope gini kede ginnoro.

Dano acan pe kede ginnoro adong; ento ngat ape kede ginnoro nwongo pe kede ginnoro atwalli (Yore me lokko 29 (Trench Synonyms 29).

Jo me Camaria onwongo obedo “ocan odoco”.

Pe nwongo ni komgi wac me tic, onyo ni cato wil onwongo petye aber onyo ni tic pe tye.

Bedo acan odoco onwongo obedo peko bot gi pien ni gin obedo Okriticitayo.

Pe onen acil tutwal ngo otimmere. Okriticitayo obedo dul jo ame rwom gi pe ikan ame gin obedo iye.

Ento jo acilli owoto gini atir naka icato wil gi me wek jo anonok ame pyem kedegi icato wil loo cuk.

Onyo okam piri kede Ojudaya I Camaria okwero gini cato wil onyo pango Okriticitayo magi.

Onyo okwero note kede dul ocat wil eka ote rwenyo ticgi pire.

Nen calo okam piri ame oger apol kede Ojudaya omwonyo pacci okricitayo (acalo I Jo Eburania 10:14,34).

Akadi kono amannono, otimmere oko, jo acil me Camaria abedo kede lonyo adwong I polo __acalo “yin ilony”

Ngattoro myero pe gikoko ni kanica olony icuny pien ni obedo ocan ijammi. Jo okene obedo ocan ikabedo aryo no lung (Havner 33).

Ikareni jo okene pwonyo ni bedo akricitayo obedo yore acek me cobbo aber, bedo ame ingeye, kede lonyo.

“Obanga mito ni ibed ngat olony,” gin okok. Ngattoro mom otamo me cukuru cuny jo me Camaria ni mano ateni.

Cul tye itic pi Yecu ento ngattoro mom ocikkere ni romo culo ibeo ilonyo. Kricito ame olony ocikkere ni epe kede ginnoro keken ame en romo timo kede lonyo me lobo ni. En opimo lonyo iyore apat.

I lobo ni, jo me Camaria oneno can kede arem moro lung pi bedo “acan”.

2. Ayet (tyeng 9) __ okricitayo onwongo oyeto gi.

Nying jo ame ogure karacel me ojudaya ame ongeo onwongo obedo “**synagogue** me a Rwot,” ento kec cuny kede gero me ayet ajo ajem ikom kanica a Kricito omiyo synagogue I camaria odoko gi tic arwot acol, “**synagogue** acatan”.

Leb jo me judaya omede ameda , kunokobo gini kop ame petye ateni, ame balo kit ame kanica neno kede ibeo ikobo kop areco lung me goba.

Ojudaya owowota kun okobo gini ni kede bal aromo abicel (Barclay, Rev DSB 1:98).

- A) Pien okricitayo kobo kop akwako camo kom ngattoro kede mato remo angattoro, omio okworgi oniang arac ikom cam a Rwot me bedo tic me camo kom jo.
- B) Pien okricitayo okwero gino icuban me nyuto mar, kede iboc me cem ame obuno wie, okworgi kobo ni gin okwero gini tim me rwatte imit.
- C) Pien okricitayo mito ni jo oyee mar Yecu akato onywal gi onyo apaigi, okwor gi odoto gi ni obedo gini oket pacci.
- D) Pien okricitayo woro Obanga amom nen kede okwero gini cale mogo ame otwako, okwor gi odoto gi me bedo ape oyee.

- E) Pien okricitayo okwero wango gin angwece kur inyim cal a ceasar kede kobo ni en obedo rwot, odoto gi me bedo jo ame pe obedo ogen.
- F) Kede ni pien okricitayo pwoyo ni Kricito bino dwogo kede mac me cullo kwor ikom jo lung ape woro Obanga, odoto gi me awanga. (Taylor)

Mom tye adot toro ikom adot magi ame nwongo obedo ateni ento jo acil me camaria oneno can pirgi amanno!

Yecu okobo “angeo” jammi ame itye ibeo wunu iye!

“Angeo” gonyo ni Rwot nwongo tye angeyo ateni me adot ame oketo ikomgi. Gonyo ni en ongejo gin ame gin onwongo otye oboe iye pien dang oboe iye.

Ka jo mere tye aneno can pien ni obedo gini ocan, en ngeo! En obedo abongo ginnoro aloo naka winy, aloo naka jo apaccigi pe, aloo naka ikwee me wi got. En owoto iyo nono con! (Taylor)

3. Buc (10)..... Okricitayo ocwalo gi ibuc.

Boma acalo Jerucalem, kacarea, pilipi kede Roma onwongo obong kede okricitayo ame obedo obuc. (Stott p. 39).

4. Too (10)Okricitayo oweko gi me too.

Jo me camaria onwongo dong oboe gini ipeki apol ento en okene areco onwongo pwod tye abino.

Ikare naca gin okemere ka kede ojemo ame orumo gi ento ape orii okemere kede auna ame oloc me oketo ikomgi.

Aloc, Diocletian, ocwalo oko lok me rwenyo nying me “okricitayo” oko iwi lobo.

Gin apol otero gi ibuc, jo okene ocanne gini naka ito.

Odoko gini cem ingato kede ongabo gi malo ibung. Orukki gi pyen lee ote oro gwokgi me dwaro gi me wek kikilogi.

Oluto gi imoo ote cwinyo mac ikomgi acalo toc me caro potti pi kwera abaka.

Auna ni jo anwongo atimo obedo onek jo, otela me Roma, ento cik omio gi twero ibeo igin.

Ngat ame onwongo ocung iye, okobo ni, en ebedo catan ikome.

Pe ikeng gin apire tek. Auna ame tye abino Obanga tye angeyo. Oyubo kan ame agik iye (Ellul 131). Abedo ka pi nino “apar keken” (2:10a).

Jo agonyo tyen lok pe oye gini ikare me cawa ame atero ento gin ducu oye ni, akadi kono ari, pe atero kare apol.

Pe catan ento Obanga tye kede lok me agikki ikom kop man (Morris, TNTC 64).

En pe aye ni jo mere nen can ame kato kit ame mita mere ye kede. (Taylor)

Dietrich Bonhoffer onwongo obedo akwat me Lutheran ikare me lweny me wilobo me II. En okwero me woro jok ote nekke kun ode adea inino dwe 09/04/1945.

En ocoo ni, “nen can obedo alama me Akriticayo ikome”. Akwena pebedo malo akato adwongngere.

II. YECU OCIKERE CIK ARYO (10-11)

Cikere magi obedo ngo? Tye kede aryo:

A. “Amiyi kwo amalo”.....(v.10).

B. “To me aryo pe bino wanni”.....(v.11).

Cikere magi ocung ikong anga ame Yecu obedo....cikere ducu jengngere ikom ipone angat ame ocikkere.

En okobo ateni abic akwako Yecu!

1. En agikki mere pe (8)

Nyut Alakana 1:8....Acakki kede agikki.

2. En obedo aloc (8)..... En oto dok te bedo kwo, agony me to kede mac me kaping tye icinge....1:18, Jo Eburania. 12:14,15 kobo ni, En oloo to kede jogi me wek wan obed angonya ikom lworu me to.

3. En ngeo jami ducu (9)
“angeo aremmi”.....

En ngeo can ame itye ineno.....

En ngei pien itye kede wat aceggi kede.

4. En tye kede loc....(10)....”ineno can pi nine apar....”

Auna man tye pi kare anonok dang nge ni EN TYE ILOC.

5. En tye kede tyen lok....(10)....”me temi”.

Mita mere tye me lwoko wa. “acalo ryal olonyo I icoto iyi mac alyet, dong mac me auna romo wilo iyee wa ikricito eka te gero kite wa”. (Ja.1:2-4 kede petero me 1: 1:7), (Stott pp. 44-48)

Agikki

“Ngat ame tye kede yit, myero winy gin ame Cuny Acil kobo bang kanica” (2:11a).

Kricito mito tam angat acel ace lame owinyo gin ame En okobo bot kanica ame ouno (Ellul 127). En olwongo canne acil pe me bedo kede lworu, ento kede iyee. Aman dong, abedo mene?

Kanicae ame nwongo tye aneno can ame onwongo gini wariga imwaki me acel myero gin oyer me winyo onyo pe, kede me cung atek onyo pe. Iceng abicel odiko, dwe me aryo 22, A.D. 155, Polici obino pi Polycarp, akwat me kanica I Camaria.

Omaki ote kelle inyim Proconsul, aloc, pien en onwongo pe wango gin angwece kur bang Caesar.

Proconsul omito ni: “En myero kwong inying Caesar eka ote gonye; Yet Kricito”. “pe ibed kede lworu ento kede iyee!” Lok arwottere myero bed ogoye iyit Polycarp.

En okwero. Pi mwakki 80 kede 60 ame atio pire, dang pe otimo gin arac ikoma; cakkere ningo me an ikwong me kwero Abaka ame olara?

Okworere ocoko yen ikome me wange cucut ento twon yamo atek okodo te neko mac oko.

Amony te cobo itao a Polycarp me kwanyo kwo mere (Stott, Ngo ame Kricito tamo 41).

Polycarp owinyo gin ame Rwot okobo akwako kanicae ame tye aneno can eka te moko tammere pe me bedo kede lworu ento kede iyee.

CURA ME 3

KANICA IKAN ATEK KEDE KAN ARAC

KANICA I PERGAMUM

NYUT ALAKANA 2:12-17

NYUTO

“Tye atek kan”. Pe atwero kwano tyen adi ame okobba kede kopi. Romo bedi kannoro lung ame alimo kede ame apwonyo kop Obanga iyi lobe 65 iwi lobo.

Naka dako na, Barbara, dang abedo naka kakimogo areco iwi lobo kun anywako jiri kede pwonyo otella.

Inino moro acel onwongo wan otye ikabedo ame Acilam pwod oneko kede ongolo wi dano acel ame obedo akwat ame tucu jiri.

I en okene, abwot ipit iricac amyero nwongo cella iitao na eka te cello akot me otoka ame onwongo an atye abugu.

Ikabedo okenne olweny me ocilam ociko bom ilanget atella ame ojolo wa pi pwonyere me pitto kanica dang te neke oko cucut.

Okriticayo iwi lobo lung tye akwo gini kan atek kede kan arac. Ikareni, Okriticayo otye anakogi, wigi otye angolo, otye agurugi, paccigi kede kanicae otye awango oko. Lobo wa daggo Yecu Kricito kede olubbe.

Ikwenan man amito ni anywak kede wu kit ame kan atek kede kan arac nen kede ikare me icik anyen.

Man onwongo I Boma me Pergamum. Okriticayo onwongo otye kede ikare atek me kwo iboma opong kede tim areco.

Kanica I Pergamum onwongo otye okemere kede lweny me icwil me Baibul kede kop me wilobo.

Onwongo otye onwongo gini lyeto ikanica kede iwi lobo me weko icwil ame Baibul, rwom kede tek apir.

Onwongo tye opwonye ogoba kannoro lung. (Stott p. 49).

Kwo me lobo onwongo obedo peko adit. Kwo me lobo onwongo opong kede jami ame rweny oko akato jami ame rii atwal. (JM).

Jo Roma 12:2 kobo ni, “kur ilub wunu tam me lobo man, ento weku Obanga lok tamwu dok anyen, me iniang wunu igin ame Obanga mito, gin aber, ame yomoro yie, ame roccoro mom iye”.

Tito 2:12 kobo ni, “Winyo mere nono pwoyowa me kwero kite ajo a mom lwooro Obanga, karacel imit ducu me lobo man, dok pwoyowa me kwokere I kwowa ilobo man, me obed ame kitewa atir, kun olwooro Obanga”.

Yakobo 1:27, kobo ni, “Dini aber odoco amom kede cilomoro iye konyo jo ocelle me ilobo mom lilogi”.

Lakana me 1, 2:15-17 koboni, “Kur imar wunu lobo, kadi gin a tye I lobo. Ka ngattoro maro lobo, mar ikom papo nwongo mom I yie. pien gin ducu atye ilobo, acalo mit me komwa me anywalli, par areco me wang, kede do kawaka me jami ame otye kede, magi – nono mom oya ibang papo, ento ocakere ilobo kan. Lobo tum oko kede mittere lung; ento ngat ame tio gin ame Obanga mito perakino nakanaka”.

I. NGAT OCO WARIGA Yecu Kricito

Wariga ni oya ibot Yecu bang kanica me Pergamum (2:12).

Akwena Lakana obedo dano me lobo ame oco wariga. Kricito oloko kede Lakana dong Yecu obedo acoc ikokome.

En onyutte kene acalo “pala abit ryo-ryo”. Pala acuny Acil me cuny bit ryo-ryo.

Ryo-ryo magi ene:

1. Tung cel me tuguru

Baibul tye kede iponne calo pala. Lok Obanga cobo tam. En ongolo te bollo tenge juru wa oko. Nyutto balwa. Neko dang pwoy me goba.

Jo Eburania 4:12 koboni, “Pien kop Obanga en gin akwo, dok tio atek, bit dang kato pala bat ame bit ryoryo. En tuco yiwa kero, pello I kana me tipo kede cuny orwatte iye, onyo kana me wany nyoo orwatte kede moo me yi cogo, kun poko par kede tam abeco kede areco mere a tye yi dano.”

Pala abit ryoryo pello idoge. Nyut Alakana.1:16 koboni, “Icinge tung cem onwongo omako acer abiro, pala lweny ame bit ryoryo opello idoge, kun nyime ryeny calo ceng aryeny atek”.

Yecu obedo kop Obanga. Nyut Alakana. 19:13 koboni, “Oruko bongo ame remo otwak iye, nying ame olwonge kede en kop Obanga”.

2. Tung cel me ngollo kop

Ikare ni, pala bat a Rwot tye me tuguru balwa kede me kelo jo orweny bang Kricito.

Kadi kono amanno, nino moro acel, PALA BAT aloko ticcere. Alokere iya ikwena me tuguru te doko kwena me ngollo kop.

Lakana 12:47-48 koboni, “Ka dano moro winyo kop-pa kun mom kwogo, am pe angolle kop; pien an rik mom abino ka ngolo kop ikom lobo, ento abino pi laro lobo. Ngat ame okwera, ame mom winyo koppa, tye angat ame ngolle kop; kop a dong akobo bino ngolle kop inino me agikki”. (Stott pp. 60-61).

II. BOMA ME PERGAMUM (2:12)

Kanica onwongo tye I boma me Pergamum. Ikare ni, boma man tye I Turkey olwongo ni Bergama.

Pergamum onwongo obedo kana me okampiri dwong iye alo. Pergamum tye mayiro 55 tung malo me Camaria.

Boma man tye ikor got otingere puti 1,000 malo. Onwongo otye kede ka gwoko bukke alac atero buke 200,000. (JM).

Kom loc a Catan

Yecu okobo tye aryo ni Pergamum obedo “kabedo a Catan”. Onwongo obedo “kana me mac me kapiny tye iye”. (Taylor).

Yecu okobo, “Angeo kana me ibedo iye kede dang angeo kana me Catan bedo iye (tyeng 13). Catan onwongo pol I pergamum dang ote loyo ginni. Catan en aye okelo pekki magi lung. (Stott p. 58).

I Lakana 12:31 Yecu okwenyoro wa ikom Catan kede teko mere. Yecu olwonge ni “Atin ker me lobo man”.

Akwena Paulo okwenyoro wa ikom Catan.

Jo Epeco 2:2 kobo ni, “.....pien ikare-naca rik ipotto wunu yo areco me lobo man, kun iwinyo wunu ngat a aloo twerrogo a tye I dye yamo, ame en cuny ame aman tye a tic iyi jo akwero winyo dog Obanga”.

I jo Epeco 6:12 Paulo olwonge ni “Aloc me ker ame tye idye yamo”.

Boma me Pergamum onwongo tye kede ot lego apol, ot tyet, keno lam, kede tam apol ajo ame jem ikom Kricito. Ento, nyutte a Catan adong nwongo dit aloo onwongo obedo woro Caesar ame nwongo obedo aloc me Roma. (Stott p.59).

Loc a catan. Obedo agoba, obedo abwol jo. Obedo adwar ping agoba. Odwar ping ogobani PE oto. En pwod tye kwo iyi akinawa. En obedo cuny me jo ajem ikom Kricito.

Pergamum onwongo obedo ka woro jami abic apirgi tek bot jo ame pe ye ikom Kricito ikare naca.

1. Zeus ___ en onwongo obedo papa obanga ajo me Grik. Onwongo tye got ame borrhere romo putti 1000. Malo iwi got onwongo tye keno lam pi woro obanga zeus. Kenolam bedo kana me oburo oko kede lela gin opello gini itung ocelle me got aromo porrere malo putti 800.
Kenolam man oromo boma lung. Kenolam man borrhere malo tye putti 20.
Owango mot ayalla botte inino ducu pi obange apapat.

Nen calo bala kom loc kede boma ame olwongo ni Pergamum onwongo obedo komloc a catan. (Taylor).

2. Asklepios – onwongo obedo obanga jo me Grik me cango. Jo ya iwi lobo lung me bino nwongo cango I ot lego mere.
En onwongo obedo obanga me cango obedo agoba. Pergamum onwongo ngeye atek pi ka kwannere me cango. (Ladd).
Alama ame nwongo nyuto asklepios onwongo obedo cal twol. I dye wor twolle mogo ame opwonyo momola iwi jo ame obuto idi ot.
Gin onwongo oye gini ni twolle magi obedo anyut obanga, asklepios dong ka ogudugi nwongo iromo cang. Cako con iboto me Eden twol obedo alama a catan. (Taylor).
3. Dionysius – onwongo obedo obanga me kongo, mon ked ewer.
4. Athene – onwongo obedo obange me lweny.
5. Woro Aloc

Medo ikom obange magi, onwongo tye woro aloc me Roma.....ojemo me Roma.

Pergamum obedo boma ame akwokwong I Asia ame ocako woro aloc.

Woro aloc onwongo mitte me bedo awiny bot Roma. Me kwero woro aloc oteri nip e ibedo awiny. (Ladd).

Mwakki pyera-ryo wi abongwen ame Kricito pwod pe obino onywali me Pergamum onwongo omiogi tweo me gero eka ote jallo ot lego bot Augustus Caesar.

Woro aloc onwongo guti gi tye I Pergamum. Pi okricitayo woro Caesar onwongo romaroma kede woro catan. Dong, wariga ni ocwalo bot kanica ame cik me catanni odio gi. (Stott p. 50-51).

Lyeto onwongo odio okricitayo ikan ame obedo iye naka dinni me gin myero olok ngegi ikom Kricito eka ote lokere bot okampiri.

Catan loo kabede mogo ilobo. Pergamum onwongo obedo kebedo acel iye.

III. MOKA AKRICITO (tyeng 13).

Kricito ocako wariga mere kede lok, “Angeo kan ame ibedo iye”. (tyeng 13).

En onwongo tye akobo ni en engeo ni okricitayo me Pergamum tye gini kan atek dang kan arac. Onwongo okampiri kede owor aloc oguro gi dyere.

Yecu ocako kede nywako mokamere bang kanica. En opwo kanica pien “odong iyi ateni inyinge. Yin pe ikwero iyee ni”. (tyeng 13).

Me gwoko jiri me ateni obedo gin apire tek bot Yecu Kricito. Wan myero pe ka omare keken, ocanne pire, ento myero dang ocung iyi ateni akwako en. (Stott. P. 51).

Wi wariga man obedo ni ateni myero ogwok eka ote miyo ket rommo jo lung ikare man atekki.

Okricitayo romo pokere itam ijami apol okwako iyee akricitayo.

Ento akadi amano, tye ADEK me ateni pi iyee ame pe oromo rucu.

Jami adek me ateni apirgi tekki obedo ngo?

1. Ateni ikom Kricito. Kricito obedo Obanga! Pe oromo rucu ateni nono!

Yecu Kricito obedo nga? Man obedo apeny apire tek pi dano lung. KRICITO OBEDO OBANGA. En obedo Obanga tye kedwa!

Pe tye poro lok iman. Me kwero ni “Kricito obino ikom” obedo jem ikom Kricito. Me pwonyo jiri okene Akaka pwonyo ni Yecu en Obanga ikom ame obedo RWOT WA KEDE ALAR obedo gin me kwer.

Lakana me 1. 2:22 kobo ni, “Nga kara ame agoba? En ngat akwero gite ni Yecu mom Kricito, mano en akwor a Kricito, en nwongo okwero papo kede wot”.

Lakana me 1. 4:2 kobo ni, “Ibino ngeyo wunu Cuny Obanga kit man: cuny ducu ame tucu ni Yecu Kricito rik obino kun tye kede kom dano, mano Cuny Obanga, aco cuny amom tucu Yecu amannono, mom obedo me Obanga mano en cuny akwor a Kricito.....”.

2. Ateni akwako Larre. Pe OROMO rucu ateni man.

Bedo akriticayo obedo Kricito. Kricito obedo Rwot kede Alar.

Kwo aperakino obedo me ingeyo Yecu Kricito. Lakana 17:3 kobo ni, “Man en kwo aperakino: ngeyi yin Obanga acel me ateni, kede ngeyo Yecu Kricito ame yin rik ioro”.

Me ngeye gonyo ni itye kede wat aber kede Yecu Kricito iyi cunyi.

Jiri tye iye jami adek alubere kede jo Korinti me acel 15:1-4.

1. Yecu oto pi balwa. Jo apol kobo ni jiri tye ni “Yecu oto”. PE! Jo lung ato. Jiri tye ni Yecu oto “pi balwa”.
2. En oyike. Ilok okene, en oto ateni.
3. En ocer ilyel inino me adek.

Dwong ajo ilobo ye ni yo me wot ipolo obedo me kwoyo kwo aber. Ka manno tye ateni dong pingo omito Alar.

Baibul pwonyo ni kar cul ame Obanga jolo pi balwa obedo “to ame oonyo iye remo”.

Mano en kar cul ame Obanga jolo. Jo Roma 6:23 kobo ni, “Pien ocara me bal en TO.....pe kwoyo kwo aber. Pe ITWERO lare piri keni ibeo itic abeco onyo kwoyo kwo aber. Ateni tye ni wan lung obedo obalo dang tye cul pi bal.

Jiri tye ni Kricito oto, oonyo remo mere me culo pi bal ame wan otimo kan ame wan obedo iye. En oto to ame wan myero oto. En culo pwod pi bal amyero wan ocul. En oyike eka te cer oko inino me adek.

Petero me acel 1:18-19 kobo ni, “Wun ingeo wunu ni, otyeko lakorowu oko I kite akwarowu atere mom, kun mom olakorowu I gin a balle oko, acalo bala ryal onyo jabu, cite olakorowu kede remo a Kricito me wel adwong ame rorom kede atin romo ame balloro onyo roccoro mom ikome”.

Petero me acel 2:24 koboni, “En oyeo balwa ikome kene ikom yataria, me wan oto ibal, eka ote bedo kwo ikite atir. Pi pwodo en, omio icang wunu”.

Kite ango adano lare kede? Dano myero jol Kricito ikwo mere. Ningo?

Yecu okobo I Marako 1:15, “me ngut kede yee”.

Ngut gonyo ni “me loko tami”. Lok tami ikom nga ame awot loyo kwoni. Yin itucu kede dogi ni iwoto iyo me bal dong imito ni Yecu Kricito loki eka te loyo kwoni.

Pe iromo laro kwoni keni itemere me loko kwon. Myero iyee me weko Kricito itiyi tic me loko kwoni. Apeny tyeni: “Itye iye ni Kricito me loyo kwoni kede loko kwoni?”

Yee gonyoni obedo me yee atut iyi ateni akwako Yecu. Dano myero bed kede “cuny me ye”. Ye icuny obedo me jalo onyo miyo kwoni bot Kricito.

Omyero iye ni Yecu en Rwot kede En Alari KEKEN. En pe obedo ka yo keken ento yo acel keken me bedo ame ilara. Yecu keken en aye oto pi bali, oyike eka te cer doki. Yecu keken en alaro! Ento Catan yee man!

Dong, me bedo Akricitayo dano myero ngut pi balle mere eka te calo kwo ni bot Yecu acalo Rwot.

Jo Roma 10:9 koboni, “Pien ka itucu giri idogi ni, “Kricito en Rwot”, a kun iyi giri I cunyi ni Obanga ocere oko iyi akina a jo oto, ibino larre”.

Baibul pe okobo ni ijol Yecu acalo alarri. En keken obedo alarwa. En oto pi balwa. Yecu oculo pwod pi balwa. Larre obedo mot me nono ame Yecu omio pi jo ducu.

Baibul okobo ni myero ijal kwoni bot Yecu acalo RWOT ibino larre. Pe romo me iyin kobo ka ni iye ikom Yecu.

Myero igen Kricito ibeo ijalo kwoni bote.

Abedo yin ya Kricito en aloo kwoni. Mano gin apire tek ikwo!

3. Ateni akwako cillo. Wan pe oromo rucu ateni.

Ateni me adek apire tek ame pe oromo rucu obedo gin atir.

Ilok okene, “kite ango ame ikwoyo kede kwoni ikare ame ijolo kede Kricito”. Obedo cillo. (Stott p. 57).

Kwo a kricitayo tye iye jami aryo:

1. Ngo ame iye iyee ___ akwako dano kede tic a Yecu Kricito.
2. Kite me kwo _____ kwo me cilo.

Jo okene tamo ni ka dong olare oko oromo dok cen ote cako kwo ibal pien gin dong olarre oko.

Aco amano, tucu Yecu ite lubo gin arac nwongo ikwero Yecu. Ka dano tye kede kodi yee man, nwongo dano pe olarre. Wan olaro wa I “bal”. wan otimo bal iyunge ame olarre ento pe ogomo me timo amanono dang pe omito me kwoyo kwo ibal, icol piny kede pi Catan.

Me kwero Yecu be obedo Kricito nwongo ibedo agoba. Me koboni ingee acalo Rwot eka ite kwero lubo cikere mano dang nwongo ibedo agoba.

Lakana me acel 2:4 koboni, “ngat ame koboni engee, kun mom gwoko cikere, en agoba, ateni dang mom I yie”.

Tyeng 22 kobo ni, “Nga kara ame agoba? En ngat a kwero gire ni Yecu mom Kricito. Mano en akwor a Kricito, en nwongo okwero papo kede wod”.

Boma me Pergamum obedo kabedo ame okricitayo onwongo tye atek kede rac pi okricitayo omako ateni adek magi.

Onwongo tye akricitayo moro I Pergamum ame nyinge nwongo olwongo ni Antipas. En ongee acalo Antipas Acaden remo.

Antipa Acaden remo

Tyeng 13 kobi wa kop ikom Antipas. En onwongo obedo adul me kanica.

Wan mom ongego ginnoro akwake nikwanyo ka nyinge onwongo olwongo ni Antipas dang ni en odong ame obedo agen ikom Kricito ituno naka ito mere.

Pe tek me ngeyo ngo otimmere. En nwongo okobe me wot inyim proconsul (aloc) me kabedo acel ame tye I Pergamum. Onwongo obedo alam dog adwong ajo ame woro Caesar.

Gin ame Antipas nwongo timo obedo kiro jami mogo angwece kur imac kun koboni, “Caesar en Rwot”. En obino gonye.

Akun onwongo en otucu kede doge ni Yecu en Rwot.

Jo Pilipi 2:9-11 ame koboni, “Pi mannonno, Obanga omie dit amalo meicel, dok dang omie nying atye malo akato nying ocele lung, me wek gin ducu atye I polo kede I lobo, anaka gin ducu a tye piny I te lobo, RUM CONGGI PINY me woro nying Yecu, leb lung otuc dang ni, Yecu Kricito en Rwot, kun kelli Obanga papo kwogo”.

En ocung atek. Pe oye tucu ni Caesar en rwot. En odoko acaden remo pi Kricito. (Stott p. 52-53).

Yecu okobo, “Angeo kan ame ibedo iye”..... Kan ame kom loc a catan tye iye ento, yin idong iyi ateni me nyinga pe ikwero iyee ni I an.....(tyeng 13). Kricito omoko kanica iyore aber ibeo ikobo ni gin pe okwero iyee gi.

iv. LOK A KRICITO ME KWERA (TYENG 14-15).

Tyeng 14, “Ento atye I koppogo anonok ikomi: pien itye kede jo mogo kuno ame gin omako pwoony a Balaam”.

Tyeng 15, “Yin dang amanno itye I jo mogo ame omako pwoony a jo Nikolaiti”.

Jo me Nikolaiti kede jo me Balaam tyeng 14-15

Man onwongo obedo dul jo aryo ame nwongo opwoonyo gini pwoony me goba.

Oryeko oyee iyi akinagi ni dul jo aryo ni onwongo otye opwoonyo gini gin acel. Jo me Nikolaiti onwongo dang otye gini I Epeco.

Gin me acel me poko onwongo obedo pwoonyo Balaam.

Balaam onwongo obedo adwar piny ame ododo mere okobo I Wel 22:25.

Balak onwongo obedo abaka me Moab. Moab onwongo tye tung kide me kulo Jordan. Icarael onwongo tye tung to. Jo me icarael onwongo oceggi ingollo nam me donyo ilobo ame ociko.

Balak oneno gin ame jo me Icarael otimo ikom jo me Amor en te pango Balaam me ceno rok me Icarael ame onwongo oceggi kato ilobo ame ociko.

Alubbere kede petero me aryo 2:15 kede Juda 11, Balak omio Balaam, adwar piny, cente me ceno rok me Icarael. Balaam onwongo tye kede bal me woroo.

Ikare lung ame Balaam yabo doge me ceno Icarael, lokkere oloko doko gum.

Balaam dok te donyo kede neno okene. En te pwoonyo Balak, abaka, me miyo jo me Icarael me camo dek ame oyallo kede jogi me wekgi otim tim me cot.

Balak onwongo kwanyo anyira me Moab me yamo kede coo me rok me Icarael. Mano, omiogi obedo timo tim me cot awango yi Rwot ame te kelo akemo Obanga ikomgi.

Tyeng 14 kobo ni, “Balaam opwoonyo Balak kite me bito jo me Icarael ibal ibeo icamo dek ame oyalo kede jogi kede timo tim me cot. Ngeeni: Wel 25 kede 31:16.

Neno nono obin ocobbere aber. Obanga opwodo Icarael. Jo 24,000 oto (Wel 25:9). Polgi onwongo obedo otella. (Wel 25:4-5).

Alubbere kede Juda 10-11 jo okene ikanica obitogi me donyo ikwo okampiri me lobo.

Juda 10 – 11 koboni, “Jo man yeto gin ame gin mom oniang iye, cite kodi gin ame gin onge pi lubo kite ame oketogi kede, acalo leyi amom ryek, tye atyekogi oko. Gin obino neno can be! Pien gin wapo yo a Kain, oonyakino I tammogo a mom tye kakare pi mito lim bala rik Balaam, dok dang oto oko pi pyem bala rik Kora”.

Petero ocoko jo ame tye alubo yo Balaam.

Petero me aryo 2:15-16 koboni, “Gin dong oweko yo atir, orwenyo oko ata. Gin olunyo lubo yo a Balaam wot a Beor, ame rik maro lim ame enwongo pi timo gin arac, ento rik ote juke pi turo cik. Kana ame mom kobo, rik okobo I dwon a dano, te juko apoa adwarpinnyono”.

I Boma me Pergamum jo mogo onwongo tye a lubo pwoy a Balaam. Onwongo otye otimmo gini kwer okampiri kede timmo tic me abor ento kun nwongo otye onotte gini I woro kede Okricitayo. (JM).

Balaam obedo anyut bot jo acwako tic me woro cal jogi kede tim me abor. (Ladd).

Gin me aryo ame poko onwongo obedo pwoy me goba ajo Nikolaiti.

Pwoy a jo me Nikolaiti onwongo romaroma kede pwoy a Balaam. Gin ducu ocwako bedo ata kede yee ipwoy me goba kede bal.

Gin onwongo okobo ni acalo dong olare oko otye gini agonya me kwo ibal.

Juda 4 koboni, “Pien jo mogo a mom lworo Obanga olibere aliba me donyo I “kanicawa” , jo ame kop ame ongolligi rik onyuto con I coc a yam ocoo. Gin oloko winyo ame Obanga omiowa odoko tim me tarwang, okwero Adwongwa acel keken ame en Rwotwa Yecu Kricito”.

Kanica me Epeco onwongo dang otye gini kede kodi peko no me a jo me Nikolaiti ento alubere kede Nyut Alakana 2:6 “Gin odag tic a jo Nikolaiti”.

Dong, gin ame gin odag I Epeco onwongo ocwako I pergamum.

v. RUKUCA A KRICITO (TYENG. 16).

Yecu okobo, “Aco ka mom ingut, abino bino bangi oyot, eka ate romo kedi I pala lweny me dogo”.

Tyeng 16 __ Kricito olwongo kanica “me ngut”.

Kanica myero pe ye me ya iyi ateni adek apirgi tek pi yee akriticayo.

1. Ateni a Yecu Kricito
2. Ateni me Larre
3. Ateni me Cilo

Apor okene ikom kite ame kanica onwongo tye acwako pokere onwongo tye ikanica me Korinti.

Kanica me korinti onwongo ocwako amema me kanica ame tye kede bal.

Gin orucu ateni me cilo. Gin orucu kite ame akriticayo myero kwo kede.

Paulo ocoo, “Awakawu mom ber. Mom ingeo wunu ni tobi aduno romo yenyo ogati alutu? Kwanyo tobi acon oko, me ibed wunu angina ogati anyen; iyi ateni mere tobi gite mom ikomwu”. (Jo Korinti me acel 5:6-7).

Kanica a Kricito my ngut ka en tye kede bal me rucu ateni.

Me ngut gonyo ni “me loko tammi”. Gonyo ni me lokko tammi ikom gin ame iyee iye kede kite ame ikwo kede.

VI. MOT A KRICITO ADEK BOT JO OYEE (TYENG 17)

Gi romo me ateni ame romoo lweny ikom bal obedo Yecu Kricito kede kop Obanga.

Yecu okobo I Lakana 14:3, “An ATENI, yo kede kwo”..... En pe obedo ateni ento En ATENI. Jami lung a Yecu kobo kede tio lung ateni.

Yecu Kricito obedo rwomwa pi gin obedo ateni. Ka ngattoro, ginnoro pokere kede Yecu, nwongo dano nono, tammono, ryeko nono nwongo petye ateni.

Kricito oloko ikom mot bot jo ame oloo bal kede tic arac eka ote woro gini ateni.

Yecu okobo tyeng 17, “Ngat ame oloo, abino miye manna ame okano oko, dok dang abino miye gweng alilia atar, kede nying anyen ame ocoo ikom gweng alilia nono, ame ngattoro mom ngeo, kono ka ngat ame omio bange”.

En omiowa mot adek ipirgi teggo: manna ame okano, gweng alilia atar kede nying anyen.

Maggi obedo ngo?

Manna okano

Manna onwongo obedo ogati ame mittere tye bala moo kic ame Obanga opito kede otino me Icarael ikare ame otye gini idye tim. (Yaa 18:14ff)

Alubere kede Yaa 16:32-34 kede Jo Eburania 9:4 onwongo tye gulu ame ogwoko iye manna iyia me cikere acalo apowic.

Aco amannono, manna ame okano cung nyutto Yecu Kricito, ogati me kwo. (Lakana 6:31-35, 48-51). Yecu otucu.

Manna okano nyuto gum lung I ngeyo Kricito. (jo Epeco 1:3)

Gweng Alilia Atar

Mom tye ngattoro ame ngeo ngo ame gini obedo.

Acoamano, onwongo obedo tekwaro a Jo Roma me motto jo olanyo ingwec kede gweng alilia atar. Gweng alilia atar kede nying angwec iye.

Man me miye nwongo gi donyo me nono iyi icuban adongo ame lwak oyubo. Obedo anyut me agama pi kwer me agikki a Rwot I polo. (Ladd).

Nying Anyen

Nying ame ngat angeo pe ocoyo ikom gweng ikwanyo ka ngat ame ogamo. Nying anyen atic acalo gidonyo ikwo aperakino. (JM).

Dong, ngat ame acung atek kun pe rucu ateni obino miyo mot.

Dano nono tye kede Yecu. Ka itye kede Yecu itye kede KWO APERAKINO.

Dano atye kede Yecu, tye kede kwo amanni.....kwo ikome opong kede yomcuny kede kuc. En dang abedo kede kwo I Kricito I polo ka en oto. En tye kede manna okano “Yecu” , gweng alilia atar, “Yecu” gi wot I polo kede Nying Anyen I “Yecu”.

Agikki:

Pi mwaki 250 iyunge to, cer, kede tingo Yecu Kricito malo I polo kanica a Kricito oboe iyi auna una apol ibot abumente me Roma.

Mwaki 313 iyunge Kricito, onwongo tye aloc me Roma ame olwongo ni Constantine. En okelo rukuca ame olwongo ni “Cik me Milan” (Edict of Milan) ame ojuko kit auna moro lung ame nwongo oketo ikom okricitayo.

En omoko kite akricitayo me bedo dini me Roma. Adwogi mere onwongo obedo peko bot kanica a Kricito me ateni. Naka olamdong ogoba odoko olamdog okricitayo abongo larre. Naka ka woro jogi odoko kanicae. Naka kwer ame oyalo iye jogi odoko kwer okricitayo.

Kite me akricitayo te lokere iya ibedo kede wat acegi kede Yecu Kricito ibeo ilarre naka idoko dini me lobo. Kanica onyomere kede abumente te doko wibye. (JM).

Adwogi mere tye ni tim me lobo odonyo oko I kanica.

Ikareni kanica tye abeo ipeko atek ame olwongo ni kwo me lobo. Ikareni,kanica apol tye aporolok ikom jami me Baibul apirgi tek kede rukuca me temme me bedo acalo lobo me elok tam ajo apol.

Okwati apol pe dong pwonyo ikom bal, ngolokop, onyo mac me kapiny. Dang pol akanicae ojolo tam alobo me coo kede coo, mon kede mon inyomere. Mom dang oloko gini ikom rwatte ibuto ape inyomo.

Tic a Catan tye me lalo goba kede pwony me goba.

Wan olwongowa me gwoko gin ame omio botwa “jami me iyee ame nwang omio bot jo Acil”. (Temoteo me acel 6:20, Juda 3).

Myero omak ateni magi kede mar. (Stott p. 64).

Gin apire tek pi wan ducu ikareni obedo me cung atek I Kricito akadi naka iyi auna-una. Kricito bino miyowa mot! Mano en cikere mere! En gwoko cikkere. Yin iketo cikereni bang Kricito ite kobo bote, “Rwot, mia kicani me wek acung atek iyi iyeena kede alub yoni ikare ducu”.

CURA ME 4

KANICA OPORO TAM

KANICA ATYE I TUATIRA

NYUT A LAKANA 2:18-29

Nyuto:

Man obedo wariga adong bor aloo iyi akina warigae abiro. Mom tye ngattoro amen geo awene ame kanica man ocakere iye kede nga ame ocako. Akwena Paulo otio I boma Epeco pi mwaki adek onyo cee ocakere ikare nono. (Tic Okwena 19:10).

Ikare ame akwena Paulo otucu jiri I Pilipi (Tic Okwena 16) dano me acel ocako lokere onwongo obedo dako anyinge Ludia. En onwongo oya iboma me Tuatira.

Romo bedi en obedo iyi akina jo apire tek icako kanica kuno.

Abongo paro nga ocako kanica kede awene, onwongo otye kede pekki adwongo. Pekomere nwongo tye ni obedo kanica ame oporolok oko kede.

Gin oyee gini I pwony me akriticayo ento oye me I lobo donyo I kanica. Ote donyo gini ikwo me lobo ame obong kede bal.

Kanica romo cobo tam a lobo onyo lobo romo cobo tam a kanica.

Wariga man obedo kwena oya ibang Rwot bot kanica ame otye oporolok kede lobo pi kare okato kede pi kare ducu. (Taylor).

1. KricitoAcoc (tyeng 18)

Nga obedo acoc me warigani? Obedo Yecu. Tyeng 18 loko ikom acoc.

En obedo “wot Obanga, ame wange cal I leb mac, kede tyene dang cal I mola ame orudo acil”.

Man obedo lo kame nyuto nga a Yecu Kricito obedo. Tyeng man okobo jami adek akwako Yecu.

Me acel, En obedo “wot Obanga”

Lok “wot Obanga” obedo ka kare ame rwom man onen kede I buk me Nyut a Lakana.

Tyeng man nyuto Yecu acalo “wot Obanga” . En pe obedo ka alamdok adwong ento obedo angolkop aya imalo. Ngolokop abino ikom kanica man dang Yecu abedo angolkop pien obedo “wot Obanga”. (JM).

Lok “wot Obanga” nyuto cillo a Kricito. Man gonyo ni En obedo Obanga! En obedo Obanga ikom (Lakana 1:1, 14). En tye kede papo (Lakana 5:18).

Iyi 1:13, Yecu onyuto acalo “wot Obanga”. Man keto gupu ibedo mere dano.

Jo Eburania 2:17-18 kobo ni, “Mano en omio en myero odok ame erom aroma kede omego mere I yore lung, me ebed alamdok adwong ame akica dok agen I tic Obanga, me ekwany bal a jo mere oko. Pien en kene rik okanyo can dok obite, en omio en twero kanyo jo ame obitogi”.

Obanga dang olwongo ni “Papa a Kricito”. Nyut a Lakana 1:6 kobo ni “Eka te lokowa doko lwak ame en aloo, kun obedo olamdok ame tiyi Obanga mere ame en pappere dang. Kwogo kede twer obed bange nakanakn. Amen.

2:27 kobo ni, “En bino loyogi kede abiro nyonyo, acalo ngat a goo gulli, ngido atitino. Acalo an dang pappa omia twer.

3:5 koboni, “Ngat ame oloo obino ruke kittono iruk atar, dok dang mom abino weyo nyinge I buk me kwo. Abino tuco nyinge I nyim pappa, kede I nyim omalaika mere”.

Me aryo, En dang “wange tye calo leb mac”. Kede wange abit en neno jami ducu. Ginnoro mom ponno I nyime.

En tye kede wang a lyel. Wang Yecu nen bala oweko jo kede urra.

Wi petero pe romo wil I wang Yecu ikare ame okwere I worca I paco alamdok adwong aperu En oto.

Baibul koboni En “olokere te neno Petero atir” (Marako 3:5, Luka 22:60-61). (Stott p. 75).

Me adek, En dang “tyene cal I mola ame orudo acil”. Nyut a Lakana 19:15 kobo ni, “En bino nyonno bur biyo olok me vino akomo ager me Obanga Won Twer Ducu”. Man nyuto cilo mere acalo ka En nyobo jo akitegi ogom. (JM).

Kricito angolli obalo ame okwero ngut kop. Petero me acel 4:17 koboni, “Pien kare dong oromo me cako ngolo kop, kun cakere I ot Obanga”.

II. Kanica I boma me Tuatira

Ka wot Obanga ame neno jami ducu oneno kanica ame tye I Tuatira oneno ginnoro ame oyomoro yie.

Tyeng 19 kobo ni kanica onwongo tye kede jami abic apirgi tek anen. Yecu okobo, “Angeo ticwu, marawu, iyeewu, ticwu, kede kanyakino”.

Lok angwen ogiko otweo aryoaryo: dul tic (“tic”) okelo mar, kede kanyakino (“kanyakino”) okelo iyee (Ladd 50).

Obedo mitkom, gupu, kede dul jo acil kede miti atek. Man onwongo obedo kanica ame nwongo pe ka tye kede mitkom ento onwongo dang tye adongo.

Yecu oneno ni otimo gini gin akato kit ame onwongo myero otimgini iyi acaki.

Jo cako tic pi Obanga kede gupu adwong kede mitkom ento momot cako dok cen eka te gik oko. Pe amanno jo me Tuatira!

Kato acawa mom ogikko mitkomgi onyo dwokko cen ticgi pi Rwot.

Pe ni ticgi ocakere aber eka te mede iwot aber ento pi ticgi atek eka dul tic onya pi mwaki.

Gin onwongo pe otye odok cen. Onwongo otye onwogo mitkom oyotoyot. Onwongo kanica tye awot anyim!

Cenyi Rwot dang romo kobo gin acellono akwako kanicani!

III. Kricito Ongungura (20-21)

Tyeng 20 koboni, “Ento atye I kop man I komi, pwod iweko dako ca, Jejebel, ame lwongere kede ni adwarpiny, kun tye apwonyo omirona kede miyogi gak oko I timo tim me coco kede camo ringo ame oyalli cal jogi”.

Akadi onwongo tye jami apol ame oyomoro yi Yecu I Tuatira, wot Obanga onwongo gigi mogo ame onwongo PE BER!

Iyi kan ate kame nwongo obedo peko bot jo me Tuatira onwongo obedo dako atimmere obedo me jojok ame Yecu olwonge ni “Jejebel”. Dako aber obedo gin aber aloo ilobo ento dako arac obedo gin adong rac aloo ilobo.

Iyi ateni, Jejebel onwongo pe obedo nyige ikokome. Rwot omiye nying pe Cik Acon dako ker ame otelo icarael iworo jok kede tim me coco pien dako man ocikkere metyekeo kanica me Tuatira acalo Jejebel otyeko kede Icarael.

En rabbere ni ebedo adwarpiny, alok pi Obanga, ento timo ticcere kede ryeko a catan, “imung atut” I lobo me cal piny (2:24).

En onwongo pwonyo ngo? Ngat angeo pe ento jo neno adwogi mere ikom jo ame lubbe.

“kede pwonyere otelo omirona itim me coco kede camo dek ame oyalli cal jogi” (2:20).

I mwakki me acel jo ame otimo gini cato wil acellono oyubere gini ote bino gini karacel.

Boma onwongo tye kede adul jo me cato wil apapat obino gini karacel. Onwongo tye adul jo ame tedo ogati, jo ame tio I ryal, otii bongo, otii amuk (waro), ocwe wici, ocwee jami kede lobo, kede oling jami. (Stott p. 65).

Onungo tye dul/ iryonget ajo oted ogati, okwoc, olok jami, oling jami kede ocwec. Onwongo tye iryonget pi kodi catto wil lung.

I Tuatira iryongette maggi onwongo otek ame acat willoro ame pwod okato akata pe romo timo aber onyo timo ginnoro keken atwal te wok, nikwanyo ka obedo ite iryongettoro acel. Me kwero bedo ite iryonget nwongo itye ingwalo/ideyo cato wil.

Jo apol otamo ni pwony a Jejebel onwongo kede ginnoro akwako I ryonget me cato wil ame onwongo tye odoo atek I Tuatira. I ryongete magi onwongo pen yen.

Jo me I ryonget okelo peko bot okriticayo, agadi amanno, pien tic me I ryonget onwongo tye iye woro cal jogi.

Cokkere me I ryonget cakere kede lego kede yallo obangegi.

Icuban me kare ikare cakere dang iyo acellono, kede lego bot obangagi ote lubo kede yero ringo abeco kede kongo amit aloo.

Icuban man timmere iyore arac iyore me gero kede awigi orucere ame colpiny kede tim me coco en nwongo tye atimmere (Taylor).

Kongo kede mon onwongo tye adwong. Kongo tye me nono eka mon nwongo tye amito tim me coco. Ka a kriticayo onotte kede gi iyi iryongetgi, tere ni en myero ye porolok kede okampiri magi. Cenyi en notte kedgi ya pe?

Ce mogo Jejebel opwonyo okricitayo me Tuatira ni peko moro pe me notte kede okampiri magi iyi I ryongetgi apapat.

Onyo ce okoboni obedo “yore anyen” me neno kwo. Yore anyenni onwongo obedo acel ame leyo en adin, neno acon pi kwo. “Neno anyen” pi kwo onwongo tye oromo.

Akadi nwongo ni icuban kede kwer magi romo miyo okricitayo agoro pota I bal, myero beddi en okobo nipe awano jo atek, jo oyee otegggo notte kede I ryonget magi kun onette gini dang ikwer okampiri.

Ento ryeko a Jejebel me tic me coco omio bedo ayot me timo bal te yabo dogola me coco kede peko I cuny.

Yecu opwonyo lokmagi pi kanica me Tuatira pien gin onwongo obedo okica tutwal kede dako man, Jejebel. Yecu okobo, “atye kede kop man ikomi: I yeyi wunu dako nono Jejebel!” (2:20).

Jejebel me Tuarira oto oko imwakki me acel okato ento ticcere me porokop kede lobo pwod tye naka ikareni.

Iyi ateni, yo a Jejebel tye atic atek ikare ni akato kare okato con. Ryeko me porokop obalo kanica lung. (Taylor).

Ikareni, kanicae okene tucuni butu-aluc mom obedo bal.

Otuc jiri okene pe oye ni apokapoka tye iyi akina Allah kede Obanga me Baibul.

Otuc jiri okene otucu kwena me goba me larre. Jo okene tucu lare kede tic.

Kanicae okene ogwoko gini ngat ame otimo tim me jojok.

Kanicae okene yeyi akwat onyo otellagi me kwalo mot me kanica me tiyo ticgi apirgi.

Obedo gini ite tyen Jejebel ote pwonyo gini ryeko mere me bedo owor cal jogi!

III. AKWENYAKIN A KRICITO! 2:21-23

Rii I ngolokop Obanga gonyo ni aride pi Jejebel ingut. Ento en okwero.

Aman, ginnoro dong mom odong pire nikwanyo ngolokop. Anyim a Jejebel onwongo dong ogik.

En dong okomo te wot ikabuto me tim me jojok; wot Obanga oryeme te wot ikabuto me litkom (Ladd 52).

Ikwanyo ka okwena mere ongut (Morris TNTC 72), Rwot romo goyogi kede can a mom gik eka ote tyeko gi kede to!

Kricito omito ni man obed me pwony bot kanica lung nimano yo me porolok kelo balo!

Rwot mito ni jo mere lung pwonyere ikom apor ibot Jejebel kede Tuatira ni “pe iromo timo bal ite bwot iye!

Wek akriticayo, akriticayo moro keken, kwany pwony a Jejebel eka te tiyo mittere, ngolokop ame Kricito oketo ikome kede olubbe I Tuatira bino poto ikome!

IV. GIN A KRICITO MITO! 2:24-25

Ngo ame Rwot mito ibot jo ame Jejebel mom obwologi, ame mom oye gini ipwonyere, ame mom onge “imung atut” a catan? En oketo yec okene ikomgi akato me mako oyot iyee acon kede gwoko cilogi ikwanyo ka edwogo!

Manno en gin ame En pwod tye amito ibot jo mere ikareni! Gwok iyee eka ite gwoko kwoni acil!

V. CIKKERE A KRICITO! 2:26-28

Pi jo ame lung ame tero yitgi ilwongo mere me cung iyi ateni kede kwo me cilo, Yecu ociko jami aryo.

“amiye twero me loyo lobo, me loyogi kede abiro me nyonyo eka ote ngingido atitino acalo acwe jami, acalo pappa omia twer; an amiye acer me odiko!”

Acer me odiko obedo acakki me ibai. Colpiny okampiri ame onwongo ogurugi dyere cok i to.

Tucu abiro me nyonyo kede gulu oto romo geco mannoni ni, ka otec nyonyo onyo ocwe jami omio okriticayo peko moro icawani, nino anyen onwongo tye abino.

I nino anyennonno, karacel kede Yecu, jo oyee aloyo teko nono lung ame onwongo obedo unogi. Onwongo obedo kare a Jejebel. Pwod dang romo bedo nino mere dang.

Ento nino a Kricito abino ibai. Eka lero me nino ape tum amiyo anen aler me wek jo lung nen ni onwongo mom tye ginnoro opore ilobo ame oromo porolok pire!!!

Agikki

Pe tye yore moro aber ame oromo giko kede kwena man aber akato yore ame Rwot otimo kede! “Ngat ame tye kede yit, myero winy gin ame cuny kobo bot kanicae” (2:29).

Yecu omio obedo atek me niango neno mere. Pe inen alangeti onyo dano ame obedo ipom iyungi. Nene pirikeni!

Yin iporokop?

Ibedo wot iyo arac ikwoni me a kricitayo icwil kede tugurucuny?

Itunu kan ame mom cil eka ite notte kede lobo I langetti?

Ka amannon, Kricito tye alwongi me ngut tinnini!

CURA ME 5

KANICA OTO

KANICA I CARADIC

NYUT A LAKANA 3:1-6

NYUTO

Kong itam kit ame kan ame tye nono dit kede? Kong iwot ooko iwor acel ite neno acer atye malo. Kit ame acer bor kede lobo? Ovim ping opimo bor a lero pi mwakki. Lero pi mwoka acel kite ame lero woto kede pi mwoka acel.

Lero woto oyotoyot tutwal. Lero woto pi mayiro 299,460 pi gweye acawa pe pi cawa acel. Ka pi gweye acawa keken lero woto pi mayiro 299,460.

Kong itam lero romo wot abor arommene pi mwoka acel! Ingeo kit abor arommene ame lero romo wot iye pi mwoka acel? Agam tye ni lero wot pi mayiro tutulurubum apar imwoka acel.

Ka acer , lero 30 pi mwakki oto atero mwaki 30 me ilero owot ilobo. Lero romo mede icaro piny alokki ginnoro pe olokere.

Olungtuke, pe iromo ngeyo ni acer onwongo pe ikwanyo iyunge mwaki 30 ame lero dong pe tye aryeny I lobo.

Man kit ame pol a kanica tye kede. Oto gini oko I cuny ento pwod otye oticgini. I ooko onen kwo ento iyie oto oko. (MacArthur).

Kanica I boma me caradic tye kitti. En onwongo tye kwo I ooko ento I cuny oto oko iyie.

Wariga bot kanica me boma me caradic onwongo obedo wariga aniang iye yot aloo iwarigae abiro lung.

1. Boma _____ Caradic

Caradic onwongo tye kede abaka ame onwongo ngeye tutwal. Nyinge onwongo olwongo ni Croesus ame oloo loc pi mwakki 500 ame Yecu onwongo pwod pe onywalo cakkere 560-547.

Ikare me loccere, boma odoo. Caradic onwongo obedo boma me Ludia ame aman obedo Turkey.

Caradic onwongo tye malo iwi got adit. Onwongo buge tye ilangete adek ame yito onwongo tek. Tu anyaralum onwongo tye kannoro ading ame bur pe iye dano romo beo ikano me donyo I boma. Ento, boma onwongo ocelo atek me gengo okwor me donyo iye.

Pi bur ame okunyere pire kene onwongo otye gini kede gwok aber cunyi te bedo atek kun otamo gini ni mom tye ngattoro ame romo loyogi.

Akadi amanno, I mwaka 540 B.C. Cyrus ateka ame nwongo obedo abaka ajo me Grik, Antiochus ateka.

Pi mwaki mogo, boma ocalo doo kun ocalo boma anyen I te got aceggi.

Mwakki apar wie abiro iyunge nywalle a Yecu oyeyeng oyengo piny te ballo boma oko.

Ikare ame buk me Nyut a Lakana ocalo boma ocer te doko olonyo pi catto wil.

Onwongo otye kede ocalo will adoo apol I boma naca.

Caradic onwongo obong kede onywalle me ojudaya. Gin obedo tero gi kunaca kun nwongo abaka Cyrus loo gi. Man odwaropiny ikome I Obadia 1:20-21. (Welton, niango kanicae abiro I Nyut a Lakana)

Ikare ame okwena obino, onwongo dong ojudaya tye kede icwil me cik acon.

Dong, onwongo otye oyenyoye gini a lar. Kwena okwena onwongo tye ni Yecu en Alar.

II. ACOC (3:1)

Yecu obedo acoc, “En ame tye kede cunyi Obanga abiro kede acer abiro”.

Cunyi Obanga abiro nyuto Cuny acil eka acer abiro nyuto otela me kanica abiro.

Cunyi Acil nyut Yecu I kanica.

En aloc adwong. En aye loo.

Kanica onwongo oto oko I cunyi. En onwongo mito KWO..... KWO a YECU iyigi ame Cuny Acil keken en amio.

Gin otio atek. Yecu okobo, “Angeo ticwa”. Ento onwongo peko adit tye.

III. AJUKKE (TYENG 1)

Mwakki apar wie abiro ame Kricito pwod pe onywalo, oyeyeng atek oyengo boma. Ka olok icunyi, kanica oyengere acalo boma ikare me oyeyeng.

Abongo paro ni onwongo obedo ocan me cunyi, onwongo otye gini kede apor aber I boma. Pwony me goba onwongo pe I kanica. Kanica onwongo tye alac.

Onwongo otye gini kede cente, diro kede jo. (Stott p. 82).

Tyeng acel koboni, “Angeo ticwu; itye wunu kede tyen lok amiyo wu ibedo kwo ento ito wunu oko”.

Aco amano, nenowa iooko pe okobo ododo ducu dang romo bwolli. Kanica nen bala tye kwo ento iyi ateni I cuny oto oko.

Camwiri me acel 16:7 koboni, “Rwot pe neno jami kit ame dano neno kede. Dano neno kit ame jami nen keke iooko, ento Rwot neno cuny”. En ngeo miti iyie kede tam me cunyi kede adammi.

I cura 16 me buk ongolkop icik acon okwano ododo ikom loomoro ame nyinge Camucon. En otimo jami adoo ikwo mere. En oneko ingato kede cinge. Oneko okworrere 1,000 inino acel keken kun otio kede cogo cwak kana keken acalo gi lwenyere. En onwongo obedo lon atek aloo iwi lobo lung.

Imung me teko mere onwongo tye iyer wie. Onywallere ojalle bot Rwot ikare ame onywalle ote cikkere mom me lyelo yer wie

En te rwate kede dako ame obedo akampiri. Nyinge onwongo olwongo ni Delila. En te kwero Obanga. En te bwolle me kobe imung me teko mere. Iwor acel en te kobbe. En te lyello wie oko ikare ame en onino oko.

En te lwongo okwor I kema ote gure dyere. En oya malo ento pe ongeo ni erwenyo teko mere oko. En oyu bun me acel me neko akwor ento teko onwongo pe iye. Onen iooko calo onwongo tek. Ringo kome onwongo ongwel ento teko onwongo pe iye pi bal.

Ote kete iot buc acol icuc. Otero abiro me nyonyo alyet ote gollo kede tong wange oko. Wange te to oko. En onwongo goro. En onwongo pe tye awot kede Obanga. Ento, iyi agikki mere en okok bot Obanga. En ongut te lokere bot Rwot eka Obanga te gamo lego mere eka ote miye dok aride pi tyenno me aryo.

Kanica ni onwongo tye calo camucon. Ikare moro acel onwongo otye kwo dang aber.

Onwongo gi otek. Ento icawani oto oko icuny.

Kitegi me bedo kanica ame onwongo tye kwo obedo goba. Goba. Abwolla. Ateni akop onwongo tye ni gin oto oko icuny.

Adwarpiny Icaya me cik acon okoboni, “Joni obino gini acegi keda kede doggi, oworagini kede del doggi, ento cunyi bor keda”. (Icaya 29:13).

Leb aber otio kede ikodi timmereni obedo “Amia”. Lok me amia gonyo ni “atuku” atuku obedo dano ame miye me bedo ngatoro I goga. Miye obedo me miye ni ginnoro tye akome kede ateni akun nwongo iyi ateni nwongo obedo goba.

Dong, kanica ni obedo alama me kanica lung ame oto ikare lung iyi ododo ni.

Nen kanica ni. Tye kwo icuny ya oto oko?

IV. MOKKA (TYENG 4)

Akadi amanno, jo ducu onwongo pe oto icuny.

Tyeng 4 koboni, “Kadi bed amanno, pwod itye kede jo anonokoro I Caradic, ame mom ru olilo rukgi. Gin obino wot karacel kede kun oruko ruk atar pien gin oromo”.

Iyi ateni kanica myero pe bed ka kede “Kite” me bedo kwo ento myero I bed kwo me ATENI.

Lokme “lilo” gonyo ni “omakere”, “me lilo”, “me wiro”, onyo “me ballo”.

Bongo nyuto “kite” ame tye I Baibul. Icaya 64:6 koboni, “Wan dong odoko jo ame cik ogengo, ginnoro lung ame wan otimo ame wan oneno ni atira rom gire aroma ibongo ame ocido oko I gigi mogo me kwer. Wan lung dong oner oko calo pot yat, timwa areco dong kolowa calo yamo”.

Jo obedo ogen gin jo abino I nyim Obanga kede bongo acil pien gin mom olilo komgi.

Yecu okoboni gin owot kede I ruk atar, pien gin opore.

Mano nyuto cilo kede cilo ame Kricito miyo bot jo obedo ogen. (MacArthur).

V. RUKKUCA (TYENG 3:2 (a) kede 3)

Yecu omio gi yore abic me dwogo kwo me cuny.

Me acel, En okobigi me “ya malo”. En okoboni, “ya malo ite miyo teko ikom jami mogo ame pwod odong ame oceggi ito....” Man pe ru obedo cawa me iloko Obanga yungei.

En tye akobo ni inino oko en tye amito ni “ico oko”. Gin onwongo otye acalo boma pi mwaki apol ame obedo gini kede tek cuny eka I yunge okwor gi ocobogi te loyo gi. Rwot abino ame gin mon omyeko En bino ngoligi kop. (Patterson).

Me ary, En okobi gi me “miyo teko bot jami ame odong, ame cegi to”. Acaki obedo wot ooko. Myero imi mac mede ilyel dokki.

Me adek En okobi jo obedo ogen me “poyo gin ame I gamo kede iwinyo; ite winyo doge kun ingut”. Ileb okene, gin myero olokere me winyo Rwot kede olokere pi ateni me lok Obanga. Myero ilokere wunu me tiyo tic a Rwot pien gin omaro Rwot dang omi to ni jo orweny larre.

Me angwen, En okobi gi me ngut. Ngut tereni me “loko tammi”. Gonyo ni me “lokere”. Ka ame itye iwot iyo ite boyo ni itye iwot tung arac itimo ngo? Ilokere oko. Mano obedo ngut!

VI. ADWOGI MERE (TYENG 3-5)

Me acel, tye adwogi pi jo ape obedo ogen. Man pi jo ame pe angut ote lokere dwogo bot Rwot. Ityeng adek En okoboni, “K ape ico abino calo akwo, dang pe ingeyo cawa ame abino iye bangi.” Man gonyo ngolokop!

Me aryoye, tye dang adwogi aber pi jo agen. Tyeng abic koboni, “Ngat ame oloo bino, calo gin, obino rukkogi ibongo atar. Pe abino weyo nyingi ibuk ento abino tucu nyinge but pappo kede omalaika mere”.

Man pe obedo bura. Man obedo cikere. Ka nyingi tye I buk me kwo, En pe bino weyo oko. Manno en gin ame onwongo tye apwonyo ityeng man. En pe tye amiyo bura me weyo nying jo oyee oko I buk me kwo. Iyi ateni, ka ngattoro koboni en ebedo a kricitayo eka te poto oko te lokko nge bot Rwot, Obanga bino twenyo dano nono acalo pappo aber ame twenyo atinnere ka okwero winyo doge. Pappo aber mom ryemo atinnere ipaco ka okwero winyo dogge. En twenye pien nwongo obedo atin. Romaroma kede Obanga.

Akadi amanno, ka dano kobo ni en ebedo a kricitayo kun loko nge bot Rwot pe dang te twenyere te dang kwero ngut oko, ateni dong tye ni nwongo en pe olare. Myero bed en otammo atama ni loki en ebedo a kricitayo ento iyi ateni nwongo pe obedo. Kwan Jo Eburania 12:5-8.

Ityeng man tye akobo ni Obanga tye acikere bot jo oyee ni nying pe bino yaa I buk me kwo. En bino tucu nyingi bot pappo kede Omalaika mere.

Agikki.

Wariga bot kanica me Caradic ogik acolo owotte mere. En ocukuru cuny jo me winyo kede tammere me ryeko kede cikere.

En okobo, “Ngat ame tye kede yit wek en winy gin ame Cuny Acil kobo bot kanica”.

CURA ME 6

KANICA I TIC

KANICA ME PILADELPIA

NYUT A LAKANA 3:7-13

NYUTO:

Wariga man onwongo ocoo bang kanica I boma me Piladelpia ame aman obedo Turkey.

Kanica man ocakere I boma man acalo adwogi me tic atek a Paulo pi mwakki adek ame en obedo kede I Epeco acalo atuc jiri.

Jo lung ame bedo I Asia owinyo lok Obanga (19:10).

Kanica ame tye I Piladelpia ocakere teko adwong ento nen calo pe ticgi pe onen atek ikare naca. Odong ame titidi kede agoro.

Piladelpia onwongo oyubo me bedo guti me katiyo tic me jiri ento boma nono onwongo petye itic me nyayo jiri a Kricito ento onwongo otye gini itic me nyayo leb Grik kede tekwaro. Onwongo obedo “dogcel me tukide”.

Kanica ikareni dong pe. Kanica me piladelpia onwongo obedo kanica ame tye itic.

Kanica onwongo titidi kede onwongo pe kede jami me tic amiyo gi timmo jami adoo pi Obanga.

Abongo paro pe ajami me tic, dittere kede tekko, piladelpia onwongo obedo kanica ame tye itic.

Ca okene onwongo obedo ka kanica atitidi ame pe kede jami me tic me timmo jami adoo pi Rwot ento onwongo obedo kanica ame tye kede miti adwong me bedo gi cibbo tara a Rwot ame lyel acil.

Gi cibbo tara tye kede tic acel keken. Tye me kelo lero I col piny. Piladelpia tye kede cunyi me kelo lero me jiri bang jo ame obedo I col piny. Onwongo obedo kanica atye itic.

I warigani dano neno Rwot tye akobo bot kanica ame tye kede miti me tic I cunye, tye kede miti me tic itammere, miti me tic iremo mere. (Taylor).

1. KANICA ATYE KEDE TICNEN YECU (3)

Nga ame ocoo wariga man?

Tyeng adek koboni, “En ame Acil, En ame tye ateni, En ame tye kede agony a Daudi, ngat ame ka oyabo ngat acego pe, dok ka ocego ngat ayabo pe”.

Yecu obedo acoc amalo me wariga man bot kanica ame tye I Piladelpia. En onyutte pire kene iyore adek:

Me acel, en okobo ni en ebedo NGAT ACIL.

Cik acon onyuto Obanga acalo ngat ACIL. Icaya 6:3 koboni, “Rwot me mony cil, cil dok cil; wi podo lung opong I kwogo mere.”

Icaya 43:15 koboni, “An abedo Rwot Obangawu ame CIL, an en acweowu, wun jo Irael, dok an ABAKAwu”.

Lok me “CIL” gonyoni, “me bedo apat, me bedo opokkere”. (Barclay). Ilok okene, Obanga opokere kede dano lung ame cweo obange. En keken obedo Obanga me ATENI.

Yecu onyuto me bedo NGAT ACIL Obanga.

Marako 1:24 joggi oredo, “kara ilaro ngo kedwa? An angei, yin Ngat Acil Obanga.”

Petero ojuko ojudaya ame pe ye ibeo ikoboni gin dong “okwero CILO kede ngat akite Atira eka ote penyo gini anek me wek omii banggi”. (Tic Okwena 3:14).

Me aryo, Yecu onyute pire kene acalo ATENI

Me bedo ateni gonyo ni me bedo ateni, agen dang nen. (MacArthur)

Lobo tye opong kede jogi, goba, pwony me goba, cammocana ento itam alobo magi lung obedo ateni. Ngat ame PE kobo goba, kwalo, onyo ramo. Ngat ame I kare lung kobo ateni. Ngat ame gwoko cikkere mere kede ticcere.

Me adek, Yecu onyute kene acalo ngat ame tye kede AGONY A DAUDI

Agony obedo alama me twero. (Barclay). Ngattoro keken ame omako agony tye kede teko.

Atuttere akwako “agony a Daudi” tye iyi Icaya 22.

Icaya 22:22 koboni, “Abino miyo twer lung me ot a Daudi I wie. Abino miye agony me cego doggola ame en KA OCEGO NGATTORO MOM DOK TWERO YABO, dok ka oyabo ngattoro mom dok twero cego”.

Ityeng man lok me “Agony a Daudi” nyuto loo moro ame nyinge olwongo ni “Eliakim.

En onwongo obedo amiro a Daudi. Alubere kede rwom me dog ticcere, en onwongo loo me neno ngat anga amyero lim abaka.

En aye onwongo mako “agony”. En onwongo tye kede twero.

Dong ka Yecu tye akoboni En emako AGONY A DAUDI ame gonyo ne En tye kede twer me moko ngat anga ame donyo I Loc Obanga.

Nyut a Lakana 1:18 koboni, Yecu “dok dang atye kede agony me To kede me kadec”.

Lakana 14:6 koboni, Yecu, “an a yo, kede ateni, kede kwo”.

Yecu pe obedo “ka” yo keken ento Yecu en “YO”. En “AGONY”. En omako AGONY. En KEKEN obedo Rwot kede Alar.

Me angwen, Yecu onyute kene acalo NGAT AME YABO DOK ACEGO DOGGOLA.

Man nyuto Yecu me bedo ngat “ATEK ALOO DUCU”

Yecu obedo doggola me lare.

En olwongo obalo ame orweny. Nyut a Lakana 3:20, “Nen, acung idogolla kun atwomo, k ace ngattoro owinyo dwona, eka te yabo doggola, abino kato bange.....” Yecu tye atwomo doggola me cuny dano ame orweny kun jologi me yabo doggola me cunyi. Ka gin otimmo, En bino donyo eka ote lare gini I bal kede kadec.

II. KANICA ATYE ITIC TYE KEDE IPONE ADEK (8)

Yecu onyuto kanica ame tye itic.

Me acel, en okobo ni gin otye kede teko anonok.

Man pe obedo lok arac. En onwongo tye akobo ateni akwako kanica. Romo bedi welgi onwongo nonok ento oweko gini anen atek tutwal I boma okampiri. (MacArthur).

Me aryo, gin ogwoko lok.

Man gonyo iyore ayot ni gin obedo owiny.

Me adek, gin mom okwero nyinge.

Gin obeo gini iyi auna adwong. Ento abongo pare kana me obeo gini iye, gin odong jo obedo ogen, owiny kede ateni.....abongo paro wellere.

III. KANICA AME TYE ITIC TYE KEDE CIKKERE A YECU. (9-10).

Me acel, en ocikere ni en eketo inyingi doggola atwolo ame ngattoro mom romo cego. (8).

Man obedo doggola me tic.

Abumente me Roma oye otuc jiri me wot I boma I boma me tucu jiri.

Okricitayo me Pildelpia okemere kede ojemo mogo ento ikom mano, Obanga oyabo doggola me dul tic oko pirgi.

Obanga tye ayabo doggola pi jo ame tye a jalle me Obanga tic kedgi.

Man apor mogo ame okwanyo I Baibul:

1. Paulo obedo tucu jiri I boma me Epeco. Ame en tye I Epeco, en oco wariga bang jo oye ame tye I korinti. En okoboni I korinti me acel 16:8-9 ni en edong kunnace I Epeco anaka ikare me pentekote; PIEN DONG OYABBA YO ALAC ME TIC ATEK, dok jo a gengo tic pol.” Abongo paro kan atek kede jo apol ame gengo tic, Obanga otyeko yabo doggola anyen.
2. En dok te coyo bang jo oye kun koboni, “Aman dong, abino I Troa pi jiri a Kricito kede ka DOGGOLA ONWONGO OYABBERE
3. En ocoo I Jo kolocai 4:2-3, “Miye wunu atek I kwayo Obanga, kur inin wunu iye; mi wunu pwoc dang. Kwa wunu pirwa dang, ME OBANGA YABBIWA DOGGOLA ME RABO MUNG I KOM KRICITO”.

Me aryo, En ocikkere me miyo ojudaya a mom yee nino moro acel orumogini piny ite tyengi. (9).

Ikari ni, Kricito oketo doggola atwolo, catan dang oketo ageng.

I piladelpia onwongo tye aryo. Acel onwongo obedo lworu, en ocelle te bedo gin agengo. Pe obino calo gin aura bot kanica me Piladelpia me gin iwinyo ni mom otek gini.

Ka Rwot oyabo aride me tic, gin olwenyo atek me neno ni pe obedo gini jo ALWOR ame pe okemere gini kede tic kede pe oromo gini ya icawa ikokome.

Myero dong oloo gini gin agengo tic ame okworgi ame jem ikom mitigi me tucu jiri.

Nying me ateni pi Otic onwongo obedo “Otic a Rwot,” ento ibeo irwomgi I Kricito, ojudaya olwenyo ikom kanica man kannoro lung agin owoto iye. Aman dong olwongo gin i “otic a catan”.

Kanica ducu ame tye itic lwenyo en lweny acellono acal-acala. Tic obedo adwong akato kit ame dano onwongo tamo kede ento kede kony oyaa ibang Obanga romo timmere. Iromo yee iman?

Diro kede cente tye oromo ikanica me tiyo tic ame mito atia ka jo obedo agen me miyo kede tic alubbere kede miti Obanga.

Ogeng tic pol akare oya me kwero. Okwor akanica atye itic romo dang bedo adul me kanica!

Ento Rwot bino neno ni kanica ame tye itic abongo paro kan atek kede ojemo en bino loyo gin lung ame cung iyogi.

Acalo ojudaya me Piladelpia, nino moro acel ogeng tic myero oye ni kanica ame tye itic onwongo otye otiyo tic a Rwot!

Jo oye I Piladelpia okemere kede gero kede auna oya ibot jo ojudaya ape oyee.

En okoboni, “ Aceno jo ame tio pi catan, ame okobo gini ni obedo ojudaya kun pe, ento goba ___ amiyo gi arumo piny ite tyenwu, ate miyo gin ngeyo ni An amarowu”.

En onwongo tye akoboni akadi kono gin okobo ni obedo ojudaya gin mom obedo. Mano obedo goba.

Manno obedo lokkoro atek tutwal. Pingo omio En okobo kito bang ojudaya?

Ateni tye ni kitegi, te-kwaro, kwera onwongo GIN obedo ojudaya ento PE I cuny. (MacArthur).

En onwongo tye akoboni kodi ojudaya nono ame tye aunowu, nino moro acel obino rumo gini piny ite tyenwu, rumo piny ite tyen ngattoro obedo anyut ni olooi odoco dang dong imiye bange. (MacArthur).

Nino moro acel cong bino rumo piny kede leb lung bino tucu ni Yecu En RWOT.

Me adek, cikere me adek tye ni En bino gwokogi ikare me atema. (10).

En okobo ityeng 10, “Pien yin imako koppa me diyo cuny, an dang abino gwoki oreme ikare me omo yic ame abino I wi podo lung, me temo jo ame bedo I wi podo lung.”

Rwot bino gwoko I yee a jo agwoko I yee kede.

Okriticayo ogen obedo gini owiny icoc acil kede bot Kricito icoc acil ikare atek me auna.

Ikare “me auna” Rwot ocikere me gwokogi iye. (Taylor).

Rwot pwod pe omiyo ngattoro obwot iyi atema. En omio ka gwok aber ibeo iye. (sweet 104, cf Jn 17:15).

IV. KANICA ATYE I TIC NYANG CIK A YECU.

En ocikogi me mako atek. (11).

Ityeng 11 okoboni, “Lid atek gin ame itye kede, me ngattoro kur ma tok kwogoni oko.”

Kara jo ame yee Kricito, obatica gini eka iyunge ote kwero gini Kricito? Baibul koboni jo ame obolo I yee onwongo gin pe olare iyi acaki. Notte kede kanica ite batica mom bino laro ngattoro.

Lakana me 1. 2:19 koboni, “Gin oya oko I bangwa, ento gin rik mom obedo jowa, pien kono rik gin obedo jowa, kono gin omedde bedo bangwa. Ento gin oya oko I bangwa me wek nen oko kannaler ni gin lung mom obedo jowa.”

Tye me cwer cuny me neno jo ame Obanga olwongo me tiyo tic me dul tic ote dok loko ngegi. Gin orwenyo aridegi kede kabedogi oko ibot Obanga kede tic. Obanga tye kede tic apire tek pi jo oye lung. Ento, wan otye kede yera me ye nimito Obanga onyo me kwero nimito mere.

Apeny dong tye ni: cenyi Obanga romo genni kede tic ame En tye kede piri? Ka yin pe I jollo miti mere kede tic ame tye pi yin nwongo dong En ayero ngat okenne.

Baibul tye kede nying jo ame oloko nge gi dang orwenyo kabedo gi oko I tic: (Barclay)

1. Ecau ____ orwenyo kabedo mere bot Yakobo (Agege 25:34)
2. Reuben _____ wot a Yakobo adittere orwenyo kabedo mere bot Juda (49:4-8)
3. Caulo _____ orwenyo kabedo mere bot Daudi (Samwiri me 1. 16)
4. Juda _____ orwenyo kabedo mere acalo akwena bot Matia (Tic Okwena 1:25)

Gin orwenyo tok kwogo gi oko. En ocikkere bot jo ocung atek bino gammo tok kwogo. Nyut a Lakana 2:10 ame kobo ni tok kwogo en kwo.....kwo aperakino.

V. KANICA ATYE I TIC NGEO GUM A YECU. (12)

Yecu onywako gum arii atwal pi jo ame alido atek te loyo.

Me acel, gum me acel tye ni Yecu bino miyo gi doko pagi me ot woro Obanga. (12).

Pagi cung Akaka cung atek kede rii atwal. Romo dang nyuto “woro”. Pagi iot woro okampiri oyubo iyore ame kelo woro ikom obangaegi. Yecu onwongo tye akoboni gin onwongo kabedo arii atwal me woro I ot woro Obanga ame tye I Polo. (MacArthur).

Me aryo, Gum me aryo tye ni Yecu okoboni en ECOYO IKOM JONNO NYING OBANGA MERE. (12)

Man nyuto twero me jammi. Kricito tye akoboni jo lung ame obedo meg Obanga obedo mege. En okobo me bedo kede wat aber kede Kricito. (MacArthur).

Me adek. Gum me adek tye ni Kricito acoyo I kom jo oye boma me Obanga, Jerucalem a nyen.(12)

Me angwen. Gum me angwen tye ni Kricito amiyo jo oye NYING ANYEN. (12)

Aromo temo me tatto te cikkere magi, ento ducu pwod dwogo cen I man, ni Rwot pe kee me kwogo jo ame keto kwogo ikome!

Nino bino bino ame Rwot akwanyo loo moro ame obedo cappere I tic pire eka ote miye doko pagi, ocung atek, jami acil, I ot a Rwot pi naka!

Atuk goga Chariot of Fire okwero Erick Liddell, the Flying Scotsman, angwec adit ame ngeye I Britain. I 1924 en olanyo pywem ngwec me tyel 1000 pi lobo me United Kingdom I pyem ngwec adwong me wilobo. Ento I kare ame en oniang ni pyem ngwec tye I ceng cabit, Liddell, akricitayo ocwiny, okoboni, “An pe angwec I nino a Rwot!” pen aka atin ker onwongo romo yenge ikoppere! Ento Liddell te donyo I pyem ngwec me tyen 1000 I nino okene, ngec ame en peru ongweco con. I kare ame en onyono acakki me rek, loo moro a mom ongeocora iyi akina jo naka otuno bot Liddell te miyo I cinge atin papara.

Liddell oyabo te kwano. Onwongo obedo tyeng I Baibul. Camwiri me 1. 2:30: “Jo ame wora, abino woro gi!” Rwot oketo kwogo ikom Liddell pi wore, pi nino nono Liddell

oketo nyinge iwi lobo pi ngwec me tyen 1000 (Barclay, Kanica abiro (Seven Churches 88)).

Agikki.

Yore mene aber me gikko kwena man akato kit ame Kricito ogikko kede! “Ngat atye kede yit, myero winy gin ame Cuny Acil kobo bang kanicae” (3:13). Gin ame okobo botgi, en okobo bot jo lung. “Aketo I nyimwu aride adwong. Bed agen, bed agen, bed agen, ka cee I rwenyo motti!”

Ket man itammi. Acalo obedo tic a Kricito me yabo doggola, obedo tic a kanica me wot iye. Kwer, onyo kal, eka doggola me I jammi itwere romo ceggere pe dong te yabere.

Onwongo obedo tere me agikki mere. Ngat ame ngeye Lou Gehrig onwongo tye me tuko. Onwongo tye kede omato golo aryo, aryo okene onwongo odong ooko, jo okene onwongo otye ongwec iyunge. Ngat amio opye malo te miyo. Gehrig ocung abongo yengere kuno neno adilo ka kato naka bot ngat ame mato adilo me adek, te gikko tuko. En olokere te lok kede angol tuku. Lwak odoko ager pien Gehrig mom ogamo dog loo ame onwongo tye I yunge kabedo. Ocoo amut oruu wot bang angol tuku kun oredo, “Ngo ce ame ateka okobo?”

Loo moro apat te gamo, “En okoboni, “Adwong angol tuku, onwongo aromo miyo ginnoro keken I lobo kono onwongo amako di lek lung”.

Ame kanica a Kricito pwod pe oyabo doggola. I alego ni Obanga ame I lokke ngeini, pe mito nino moro acel I yengwunu wiwu inyime.

CURA ME 7

KANICA AMOMOR

LAODIKIA.....NYUT A LAKANA 3:14-22

Nyuto.

Mom tye ngattoro ame ngeo awenne onyo ikare ame jiri owoto kede I Laodikia onyo kite ame kanica oketo kede lwite kunaca. Akwena Paulo onge kanica me Laodikia aber me icel. I kare ame en onwongo tye ibuc I Roma En oco wariga banggi.

En okobo man I jo Kolocai 4:16. Tyeng kobo ni, “Ka waraga man dong otyeko kwano oko I akinawu, myero imi wunu kwan dang bang lwak jo oye Kricito a tye I Laodikia; wun dang kwan wunu waraga oya I Laodikia.”

En onyuto kanica man tyen angwen I waraga mere bang jo Kolocai (kol 2:1; 4:13, 16). En cwalligi waraga ame en onwongo obedo abuc I Roma (kol 4:16). Waraga nono obin orweny oko.

Akwena Paulo onge kanica ame onwongo tye I Laodikia, acalo abuc I Roma.

Ame en onwongo ceggi ito en ocoo nipe elimo kunaca ikome (kol 2:1), dang petye gin anyuto ni en owoto kunaca.

Kar ngat ace lame onwongo kubbere kede Laodikia onwongo obedo Epapira (kol 4:12-13). Epapira otio kuno kede I boma aceggi kede kolocai kede Kerapoli, dang nen bala en ocako kanica ika bedo adek man lung.

Iyi agikki me kare me mwakki me acel a kricitayo kanica atye I Laodikia odoko kanica arac. Odoko gini owac kom kun owinyo aber.

Onwongo konyere pe I Loc Obanga.

Kanica me Laodikia onwongo ope kede peko me cente. Onwongo olony gini atek dang otye kede cente adwong.

Pien onwongo olony gini, onwongo oyeng gini kede gin ame otye kede kede jami ame otimo gini. Gin owinyo ni dong otye gini kede jami ducu.

Bedo kanica akome wac pe obedo peko pi kanica ame olony keken.

Kanica myero pe lony me doko owac kom eka te rwenyo maccere oko pi Kricito. Gin ame en myero tim obedo me yeng oko kede gin otye kede eka ote doko owac kom mac Obanga bino ya oko. (Taylor).

Gin ango ame ikobo bang kanica ame orwenyo maccere oko, mara kede miti pi Kricito? Waraga bang Laodikia nit ye kede kwena a Rwot bang kanica ame orwenyo mac gi oko. Waraga man tye pi kanica lung abongo paro nga agin obedo onyo kwene ame otye iye. Kanica ni orwenyo mac, mara kede miti pi Kricito oko. I odoko angic kede irwenyo marani kede miti pi Kricito. Ka amanno, waraga man tye piri!

1. ACOO WARAGA 3:14

“Magi en lok a AMEN, agen, kede ngat oneno, aloo cwec Obanga”.

Yecu en ocoo waraga man dang onyutte pire kene I rwom adek amalo me I cel.

A. Me acel, okoboni En ebedo AMEN.

Man obedo rwom ame otio kede ka kunaca keken. Rwom me AMEN gonyoni “atени”. Ginnoro keken ame Obanga kobo obedo ateni. Jo Korinti me 2. 1:20 kobo ikom Yecu, “I en gin ame Obanga ociko ni etimo lung ocobere I kome. Mano en gin omio wan okobo AMEN I Yecu Kricito pi miyo Obanga kwogo”.

Cikkere lung I cik acon me timo kica, kica, mara, ber kit, dwar, gen kede kwo aperakino lung tye I Yecu Kricito..... Kwo mere, to pi bal kede cerrere. En obedo AMEN pien En aye moko cikkere Obanga lung. (MacArthur).

B. Me aryo, En onyuto acelo ngat agene kede ngat oneno.

En kobo ateni. En genne. En cil. En tye aber.

Iromo ye ikop a Yecu. En obedo “yo, ateni, kede kwo” (Lakana 14:6). (MacArthur).

C. Onyutte acalo “acakki cwec Obanga”.

Man PE tere ni en obedo dano me ace lame ocako cweyo acalo dul opwonye mogo pwonyo ka otye opwonyo gini jiri me goba. Lok me “acakki” gonyo ni “KAN AME GINO OYA IYE” pi jammi lung ame ocweo.(Ladd)

Pi mano, tyeng man gonyo ni Yecu obedo kan ame cwec oya iye.

En obedo acwec pe ngat ame ocweo. Tyeng man gonyo ni “acakki me jammi lung ame onwongo ocweo Yecu en ocweo”. (Patterson).

Lakana 1:3 koboni, “Jami ducu rik ocako bedo tye pire, mom tye ginnoro ame ocako bedo tye abongo en”.

Jo Eburania 1:2 koboni, “ento I kare icen-ni en dong okobo kedwa I wode. Jami lung ame tye Obanga rik otio pi twer a wode, ame En rik oyiko ni myero bed won jami lung”.

Opwonye mogo ogoba okwero gini ni Yecu obedo Obanga. Gin okobo ni Yecu ocweo acwea pe obedo acwec.

Jo kolocai 1:15-20 koboni, “Kricito obedo cal ame nyuto Obanga a mom nen, atin kao me gin Obanga oketo lung; pien jami lung alunga rik oketo pi twerrere, gin a tye I polo kede gin a tye I wi lobo, gin a nen kede gin a mom nen, naka wegii kome me loc, kede wegii ditto, kede oloc, kede wegii twer, jami ducu rik oketo pi twerrere dok dang pire.....”

II. AKWENYAKIN 3:15-16

“An angeo ticci ducu. Yin mom ingic, mom dang ilyet gire. Onwongo twero bedo ber kono ingic onyo ilyet. Pi bedoni amomor, kun mom ilyet mom ingic dang, abino nguli gira oko I dogaa.”

Yecu okobo I Matayo 7:16, “Ibino wunu ngeyogi I kom nyiggi”.

Pi mannonoo, tic nguto ateni angattoro.

Man gonyo ngo ka en okobo ni twara-twara onwongo ibed alyet onyo a ngic ikato ibedo amomor?

Me I yin I niang I tyeng man myero I nge ni en tye aporo kede pii me boma me Laodikia kede boma ame onwongo tye aceggi.

Boma acel onwongo obedo Kolocai ame onwongo borrhore romo mayiro 16.

Kolocai onwongo ngeye pi pii angic ame ya I got. Onwongo tye aporo kede pii me amata.

Boma okenne obedo kerapoli ame borrhore onwongo tye mayiro 8. Onwongo ngeye pi pii alyet ame tye iye.

Jo ya I kabedo apol me bino lwokere I pii a lyetti kede gen me cang ikom two me del kom kede arem me wang nyor.

Boma aryo ni lung onwongo tye kede pii aber. Ento gin okubo pii gi I Laodikia te miyo pii doko amomor.

Aco, Laodikia onwongo ngeye pi pii gi amomor ame onwongo mom ber.

Jo lung maro me mato pii angic aber kede lwokere kede pii a lyet.

Pii me Laodikiaonwongo pe ber me amata. Onwongo pe ngic aber me amatta onyo lyet ame cango two ikom jo. (Patterson). Onwongo obedo pii arac.

Yecu oporo kanica kede pii amomor. Onwongo pe mit ame En onwongo tye atera me ngulo gi oko ooko I dogge.

III. PEKO 3:17

“Yin ikobo ni an gira a won abar, an dong alony oko, mom dong tye ginnoro ame amito aco kono mom ingeo ni yin ngat ame piny oloo, icono jo, yin acan, wangi oto, ibedo onoro.”

Laodikia onwongo ngeye Dang pire tek pi tyen lok adek magi.

Me acel, onwongo obedo boma ame ogwoko iye cente. Man gonyoni onwongo lonyo dwong kunaca. Mwakki pyerabicele wie acel ame Yecu peru onywalo oyeyeng oyengogi. Onwongo gi olony ame pe oye me gamo cente ibot abumente me roppo boma. Onwongo otye gini kede ka galo wang, lek tuko adit, kede ka ryeyo ler ame ka lwok tye iye. (Welton).

Akadi amanno, tyeng man koboni, akadi onwongo otamo ni olony onwongo pe otye olok gini I cuny. Onwongo pe ongeogini ni piny oloo gi. Obedo ocan, onwongo tamgi obedo me goba ikomgi kengi.

Me aryo, onwongo ongeye gini pi cukul me kwano dakatal ame oyubo yat aburu ame olwongo ni “Phrygian”. Buru mere onwongo otio kede me yubo yat me wang. (Ladd).

Jo ame woto I kwoyo ame ceng ryeny atir iwanggi kede yamo akodo atek mito yat man me cango wanggi.

Aco, I cuny wanggi onwongo oto.

Me adek, onwongo ongeye gini pi bongo pamma acol acil otio kede me yubo bongi kede kapet. Aco I tyeng man kobo ni I cuny onwongo otye gini onoro.

Kanica pe niang gini kit ame otye otimo gini kede I cuny.

IV. TAM 3:18-20

Tam me acel tye I tyeng 18 ame koboni, “Pi manno amii ryeko me wilo I banga jabu acil ame olio I mac, me ite doko alonyo, wil dang I banga bonggi atar me arukani me wumo lewic me bedoni onoro kur nen, kede dok yattoro me awira I wangi, me inen piny.”

Yecu okbbi gi me wilo jami adek: jabu, bonggi atar, yat me wanggi.

Me acel, gin omito jabu ame onwongo tye agonya I bal. jabu nyuto lonyo I lare.

Me aryo, gin me wilo bonggi atar. Man obedo alama me tic aber ame bino kede lare. Wan pe olare pi tic aber ento tic aber bino bedo nyig me larewa.

Me adek, Kricito omio gi yat me wiro wanggi me wekgi onen piny. Gin omito ni wanggi yabbere te cang. (MacArthur).

Tam me aryo tye ityeng me 19 ame koboni, “An gira agoo jo ame amaro, apwonyogi; myero dong iket teko, ingut oko.”

Nge ni otio kede lok me “goyo kede pwoyo”. Man pe obedo agoc ager. Lok me pwoyo gonyoni “me kobbi, pwoyi, tweyo”. (Patterson). Bedo bala pwoyo atin ka en otimo bal me timo gin a tira. I timo pien nwongo I maro atin. Yecu tye akobo ni pien emarogi en epwoyogi.

Jo Eburania 12:5 koboni, “Woda, kur ica pwoyo a Rwot; ka en ogoi, kur cunyi poti. Pien Rwot pwoyo jo a en maro, pwodo atin acel acel ame egamo.”

Tam me adek tye ityeng 19 ame koboni, myero gin ongut.

Ngut gonyo ni “me lokkere” . ka ipoo ite nwongo ni itye I wot tung a pat ite lokere cako wot tung okenne.

Tam me angwen tye ityeng 20 ame koboni, “Nen, acung I doggola kun atwomo. Ka ce ngattoro owinyo dwona, eka te yabo doggola, abino katto bange, eka ate cem kede kun en dang cemo keda.”

Opiricayo ocao Yecu me cem kede oballo.

(Luka 15:2). Petero dang ocao me cem kede orok. (Tic 11:3).

Pingo omio ocaogi? Pien me wot tunga angattoro ite cem kede mano nyuto bedo owote atek tutwal.

Wat I akina Yecu kede kanica oturo oko. (Patterson).

Aman, wan oneno Kricito I doggola kun twomo. En tye amito donyo iyie te roco note karacel kede wat. Akadi amano, en pe adiyee me timo amano. En myero ojolle. Ngattoro myero yab doggola en te donyo I yie.

Ka en odonyo iyie, en abedo kede wat aber kede ngat ame oye En I kwo mere. Pi manno, kanica ducu myero ye me Yecu donyo I kwo gi me dwogogi I iyee.

Gin odoo iyo apat imega Rwot. En dong tye alwongo gi cen bote.

V. LOC 3:21

Tyeng man koboni, “Ngat ame oloo, abino miyo en bedo karacel keda I kom me locca, kite acalo an rik aloo, eka ate bedo wan I pappa I kom loccere.”

Pire tek me ngeyo ni Kricito tye I kom loccere. En obedo Alar.

En otingere malo. Ka en odwogo En bino keto okworrere ite tyenne.

Jo korinti me 1. 15:25 koboni, “Pien en myero bed I loc, ituno ka Obanga bino keto okworrere lung piny I te tyene.”

Agikki:

Tyeng 31 obedo cikkere a Yecu. I waragae abiro magi Yecu okobo cikkere apol.

2:7- En ociko jo oloo yat me kwo.

2:10 – En ociko tok kwogo me kwo.

2:11- En ociko pi gwok pi to me aryo

2:17- En ociko pi manna okano.

2:26-27- En ociko twer me loyo wi podo lung.

2:28- En ociko pi acer me odiko.

3:5- En ociko pi bongo atar anyuto cilo.

3:5-En ociko pi kwogo ame Kricito atucu kede nyinggi bot Obanga pappo kede omalaika mere I polo.

3:12- En ociko me miyo gi doko pagi me ot woro Obanga.

3:12- En ociko me coyo ikomgi nying Obanga me Jerucalem anyen kede me a Kricito. (MacArthur).

Ogiko wariga kede “Ngat ame tye kede yit, myero winy gin ame cuny kobo bang kanicae.”

Man obedo rukuca ame wan lung myero owor! Wan kanica, kom Kricito omio adwong ibeo I kica mere ame en olarowa kede remo mere.

Yecu oto pi balwa. En oyike. Ocer I lyel I nino me adek. En tye kwo I cawa ni. En tye amito kwo icunyi. En tye amito bedo kede loc I kwoni.

En omiowa cuny acil me telowa kede kweyo cunywa. En omiowa lokkere me ateni me larowa I bal kede I kadec. En omiowa cikkere apol.

Cawa oromo me I wan I coo oko I nino. Dwog cen bot Rwot. Yab doggola me cunyi ite weko en loyo. Obedo cawa me WINYO gin ame Cuny Acil tye akobo bangwa eka ote wore.

Apeny tyeni, “I winye, wore eka ite lubbe kede gen naka ito ni”?

Ka pwod pe I jollo Kricito I kwoni iromo timo icawani. I romo lwongo Kricito me bino I kwoni eka te loyo acalo Rwot kede Alar.

CURA ME 8

KOM LOC OBANGA

NYUT A LAKANA 4:1-5,14

Ngo obedo agam mebedo kede kanica ame obedo meg Obanga? Ngo obedo agam pi jo Obanga me neno cuny me coo me ateni ame atero jo naka ikac adwong ame akelo tipu orweny bot Kricito?

Ikare ame buk me Nyut a Lakana ocoo iye aloc me Roma onwongo obedo loo ame olwongo ni Domitia. Onwongo obedo ngat ager. Onwongo ger. En ouno okricitayo iyore arac. Jami onwongo nen acol pi okricitayo.

Obanga tye akoboni kom loccere rii atwal dang pe bino yengere inyim Domatia onyo kadi jo akitegi reco acalo en nono. (Summers).

Ngat ame ocoo buk man ye ni agam me dwogo kanica ojengere I cura me 4 kede 5 I buk me Nyut a Lakana. I cura maggi oneno nucu me polo kede kom loc Obanga.

Ka otye oneno cura man, oneno GEN I kricito. Oneno ngo ame woro me ateni obedo. Oneno ni agam me ateni pi cuny oco obedo me lokere dwogo bang Rwot eka ite timo gin ame jo Acil I cura man tye atimo. Ka kanica otimo aman, gin oneno niroco obedo meg Obanga kede me polo ame lobo pwod pe oneno.

Tye ka jo aryo keken I Baibul ame owoto I polo te dwogo ape obeo ito. Obedo Akwena Paulo kede Akwena Lakana.

Akwena Paulo onyuto ngo ame en oneno I jo korinti me 1. 12.

En okobo ni ewoto I polo me adek ento okwere oko me lok iye. (1 Kor. 12:4).

Akwena Lakana onyuto ngo ame en oneno I Nyut a Lakana cura 4 kede 5. Pe acalo Akwena Paulo, Lakana omio atat akwako alimo mere I polo ame en oneno kwogo a Kricito ame ocer.

Baibul oloko I kom polo akato tyelo 500 oko. Gin ame Lakana onyuto obedo en otum aber. (MacArthur).

Lakana oneno “doggola oyabo” ame ojole I polo. Eka dok te winyo dwon ame winyere lokki apel”. Dwon man onwongo obedo dwon Yecu.

Dwon okoboni, “bin kan eka ate nyuti ngi ame myero timmere I yunge jammi ni”. Guti me neno mere obedo KOM LOC OBANGA. Kom loc Obanga obedo wi kop me neno mere. Kom loc Obanga okobo tyen 11 I cura me angwen. (MacArthur).

Lakana awot kobo dit akom loc me polo kan ame Obanga onen kede kwogo mere lung. Onen kede jo me polo lung. Onen ikare ame oditte me polo otye icokkere jammi lung ame lobo peru otuno iyi agikki mere. (Patterson).

Abongo paro kit ame jami tye arac kede I lobo, wan myero onge ni Obanga tye obedo I kom loccere. Ateni ame pe oromo ngwec iye tye ni Obanga tye obedo I kom loccere dang en tye kede loc iwi podo lung.

Itam acoc man, a GONY me ni roco obedo me neno kom loc Obanga eka ite woro en ame tye iwi kom loc. Ka kanica owinyo Cuny Acil, ongut, olokere bot Rwot ame tye I kom loc eka te wore iyi ateni wan oneno niroco ame abino kede cuny acoo ame peru oneno.

Kong onen wunu ateni magi alubere kede kom loc Obanga.

I. KOM LOC (Tyeng 2a)

Tyeng aryo koboni, “Cucuttono Cuny Acil oyuto tamma oko, ate neno kom me loc ame ocibo I polo”.

Gin apire tek I neno man onwongo obedo “Kom loc Obanga”. Kom me loc nyuto twero me loc, dit, kede teko. Ngat ame tye obedo iwi kom loc man obedo a Loc me wi podo lung. En tye kede teko lung. Twero lung.

En myero owore acalo Obanga dang En keken.

Loccere tye pi naka dang pe bino yengere. (MacArthur).

II. IWI KOM ME LOC (4:2b-3a)

Tyeng aryo magi koboni, “Cucuttono Cuny Acil oyuto tamma oko, ate neno kom me loc ame ocibo I polo kun ngattoro obedo iye.

Ngat ame obedo iye-naca lilia, bala jacipa kede karnelio, I neno mere”.

Kit ame obedo kede nyuto ni En tye I loc. (MacArthur)

Nga atye obedo I kom me loc? En pe kobo ento ngeye angea ni obedo YECU.

Icaya 6:1 koboni, “Aneno Rwot obedo I wi kommere me loc, kun tye odyede malo, dit meicel, lak bongo mere oromo yi ot Obanga lung”.

Jabuli 47:8 koboni, “Obanga obedo I kommere me loc ACIL.

Nyut a Lakana 21:11 nyuto jacipa acalo “gweng acil amimila”.

Man, en aye otio kede me nyuto gweng acalo riyal. Karnelio obedo en ame mimila, nen bala remo dang nyuto kwogo Obanga. (MacArthur).

III. ORUMMO KOM ME LOC (4:3b-4)

Tyeng man koboni, “kun ataloka a calli emeradi omano kom loccere. Eka kom me loc ocele pyeraryo wie angwen te guro kom loccaca, kun odonge pyeraryo wie angwen obedo I wigi ame orukkere I bonggi atar, kede tok me jabu me kwogo tye I wigi.”

En okoboni onwongo “ataloka omano kom loc dyere”. Atalloka tye kede ranggi me emeradi. Emeradi tye a lulum dang obedo ranggi adwong aloo.

Alubere kede Agege 9:13-17, atalloka obedo alama ame nyuto ni Obanga obedo agen dok gwoko cikere mere.

En dang oneno komme me loc okene 24 ame oguro KOM LOC. I wi komme magi lung odongge onwongo obedo I wigi. Odongge ni, gin lung onwongo oruko bongo atar dang oruko tok jabu I wigi.

Tar obedo alama me tirkit a Kricito. En cil, En mom kede bal, En ber. Ka ngattoro ojolo kricito En keto tirkite ikom dano nono.

Dong, ka Obanga neno wa I nino me ngolokop en PE neno balwa I cunywa. En neno tirkit a Kricito I yiwa. Wan ope kede tirkit iyiwa kede pirwa kenwa. Lakana me 1. 5:12 koboni, “Ngat ame tye kede wod, tye kede kwo dang”. Pingo? Pien tirkit a Kricito nwongo tye I cunywa. Pe tirkitwa pien wan ope kede moro.

Wan owoto I polo pi ateni ni tirkit a Kricito tye I cunywa. Kricito oketo tirkite I yiwa pi kica mere peni wan onwongo opore me nwongo. Wan olare pi kica.

Mano gonyoni wan pe opore me alarra ento en omarowa te miyo botwa pien Kricito oto pi balwa. En oculo banya me balwa akakarwa.

Aco, angkat aber akite atira oto piwan ame kitwa mom atira. Ka ngattoro ojolo Kricito en keto I cunywa tirkita a Yecu Kricito.

En dang keto tok kwogo me jabu I wi odongge acel acel.

Mom tye ngattoro ame ngeo ngo odonge magi obedo kede ocung pi ngo.

Aco kono, wan ongeoni tok kwogo obedo mot ame omio jo ame oloo loc. Gin obedo jo oloo. Nyut a Lakana 2:10 koboni, “Bed ngat a genne naka I to, eka ate miyo tok kwogo me kwo.”

Temoteo me 2. 4:8 koboni, “Aman dong okano pira mot me kite atir, ame Rwot a ngolo atir, bino miya I nino-naca; mom banga keken, cite dang bang jo lung ame dong cunyi tye aparo dwogo mere”.

Tok kwogo obino miyo bot jo lung ame oloo. Jo ame olare me ateni obino bedo jo oloo gin lung obino gamo gini tok kwogo I polo.

Odongge 24 ni romo nyuto omalaika ame tye I polo. Bongo atar obedo bonggi omalaika (Lakana 20:12, Matayo 28:3, Tic Okwena 1:10, kede Marako 16:5).

Omalaika akonyo I tic me ngolokop Obanga. Oneno gi I pwoony man ame otye oworo gini Obanga. En cegi I kelo ododo me agiki mere, ngolli jo oto kop ite miyo jo acil mot. Gin oworo kede opakobanga me laro dano. (Ladd).

IV. IYA I KOM LOC (4:5a)

Tyeng man koboni, “Dong I kom me loccaca ya iye gin a memenya bala kot, dok dwon winyere iye, kede mwomwoca bala kot”.

Man nyuto ditte kede kwogo Obanga amen en. (Ladd)

Nyut a Lakana 11:19 koboni, “Eka ote yabo ot Obanga ame I polo, canduk me cikere te nen oko iyi ot Obanga. Kot te ero memenya, mor adwong te winyere, kede mwomwoca me kot”.

V. NYIM KOM LOC (5b-6a)

Tyeng man koboni, “Mac rao abiro tye alyel iye, ame gin cuny Obanga abiro. Eka dok I nyim kom loccono onwongo tye iye gin ame nen bala nam me arang acil bala gweng animila.”

Ngo ame Lakana oneno I kare ame en oneno kom loc?

Me acel, oneno mac rao abiro. Onwongo tye bala mac me ooko ame mio mac, lero alyel atek. En okobiwa ni man nyuto cuny Obanga abiro ame obedo CUNY ACIL.

En oneno jami kite a Cuny Acil. Cuny Acil obedo niang atut, amii tam, teko, ryeko, woro, kede ngat acil. Icaya 11:2 kobo.

Man en jami abiro ame nyuto Cuny Acil. (MacArthur).

Me aryo, en oneno nam me arang acil.

Yore aber me gonyo te lok me nam me arang obedo ni man cal me ditte kede tye Obanga. (Ladd).

Nyut a Lakana 15:2-3 koboni Lakana oneno “Eka ate neno gin ame nen bala nam me arang acil ame orubo iye mac, kede dok jo arik oloo lee ca kede callere, kede namba me nyinge; gin onwongo ocung I nget nam me arang, kun omako tum Obanga I cinggi. Gin onwongo otye a wero wer a Muca amiro Obanga, kede wer atin romo.”

Acaki me tyeng man tye I Cik Acon. (Ladd).

Yaa 24:10 koboni, “I te tyene piny rik tye iye ginnoro acalli capir ame opeto kun ryeny bala polo ikokome.”

I neno Ejekeri, “Tutung wi leyi angwennono malo, onwongo tye iye ginnoro ame opette, ame memenya calo gweng amimila, ame oyarre I wigi malo... I wi gin opette-malo-nono, I wi leyi angwen-ca, ginnoro onwongo tye iye calli I kom loc.”

VI. I YIE KEDE GIN ORUMMO KOM LOC (4:6b-8)

Tyeng man koboni, “Dok leyi angwen akwo, a wanggi omoo atata tung nyimgi kede tung ngegi ocung amanno kom loc I ngete tunggi tunggi.

Lee akwo me agege calli engatu, lee akwo me aryo mere calli twon, lee akwo me adekkere nyime calli I me dano, eka lee akwo me angwennere cal I cur a tware.

Kop man nyuto lee akwo angwen ame oguro kom loc.

Acel acel I ye tye kede wange otatapa atata I nyime kede I nge. Acel acel tye kede bwome abicel.

Wange nyuto neno ape gik kede neno idiro kede ryeko adwong. (Ladd).

Acel calli engatu. En nyuto gero a lee akwo kede teko mere.

Me aryo mere calli twon nyuto leyi me pacu kede tic.

Me adekkere calli dano nyuto rwom amalo me cwec kede tyen lok.

Me angwen cal I cur atware malo nyuto lee akwo atware kede cipid.

Man nyuto jami aryo:

Me acel nyuto Omalaika. Ejekeri obedo kede neno arorom-aroma kede me a Lakana I Ejekeri 1:4-25. Ejekeri 1:15 okobo acilni, “I kare ame onwongo atye aneno leyi angwennonno, ate dang neno okot ame tye piny I lobo I nget leyi angwennonno”. Omalaika obedo kobo I Baibul.

I kare ame adam kede Kawa obalo, Obanga oryemo gi oko I potu me Eden eka te keto omalaika aryo (okot) I dog cel me gengo gi I dog cen. (Agege 3:24).

Omalaika aryo ame ocweo kede bao oketo I ka bedo Acil a jo Acil (olwongo dang ni kabedo Acil). Man nyuto “cillo Obanga” (Obakki me 1. 6:23-29). (MacArthur).

Me aryo , nyuto gini kit I pone cweccoro lung: lee ager, leyi me pacu, dano, kede cwec atware malo. (Ladd).

VII. OKEMO KOM LOC (4:8, 5:14)

Cwec Obanga Lung otye oworogini dang ote wer gini I tyeng 8, “RWOT OBANGA WON TWER DUCU CIL, CIL DOK CIL, EN AME YAM TYE CON, AME TYE DOK BINO BINO!

Gin otye opakke pien en RII ATWAL. Gin owero, “EN AME YAM TYE CON, AME TYE KEDE DOK BINO BINO”.

Cwec lung tye pi nimito Obanga. (Ladd).

Ame omalaika kede cwec lung akwo omio pak bot Yecu, odongge 24 onotte kedegi I woro. Gin orette piny I nyim Yecu ame obedo I wi kom loc.

I neno omalaika, cwec Obanga lung kede odongge 24 otye oworo gini Yecu.

Odongge 24 onotte kedgi. (jo okene tamo ni odongge 24 obedo dul omalaika ame oyero. Obedo dul otel woro I polo.) (Easley).

Gin oketo tok kwogogi piny I nyime.

Tyeng 10 koboni, “Odongge pyeraryo wie angwen oonyere piny I nyime, en ngat obedo I wi kom loc, te woro ngat ame perakino wang I wang, dok obolo tokgi me kwogo I nyim kom me loc kun owero ni,”

“RWOTWA KEDE OBANGAWA, YIN I MYERO ME NWONGO KWOGO KEDE WORO KEDE TEKOK, PIEN YIN EN A RIK IKETO JAMI LUNG, DANG PI MITTI EN OMIO GIN OTYE, DANG EN OMIO RII OKETOGI,”

Woro Yecu acalo atin romo Obanga omede I cura me 5.

Cura 5:9-10, “Gin owero wer anyen ame kobo ni”,

YIN I MYERO ME KWANYO BUK, KEDE ME YABO GIN AME OMWONO KEDE, PIEN RIK ONEKI, DOK PI REMONI ILARO JO PI OBANGA, AME OYA I ATEKERE APOL APAPAT, KEDE I LEB, KEDE JO, KEDE ROK APAPAT LUNG, ILOKOGI ODOKO LWAK AME OBANGA EN AME ALOO, KUN GIN OBEDO OLAMDOG AME TIO BANGI, GIN DANG OBINO LOYO LOBO.”

Omalaika onotte kedgi.

Tyeng 11-12 kede dwon alongo”,

“ATIN ROMO AME ONEKO EN A MYERO ME MIYE TWER, LONYO, RYEKO, KEDE TEKOK, WORO KEDE KWOGO KEDE PAK!”

Kan oneno jami abiro me woro Yecu acalo ATIN ROMO.

Me acel, TWER. Twer ducu I lobo yaa I bot Obanga te wot bot atin romo.

Me aryo, LONYO. Atin romo myero me omii lonyo lung iwi podok.

Me adek, RYEKO. Ryeko lung ame cwec lung tye kede bino dok bange.

Me angwen, TEKOK. Teko moro keken ame cwec tye kede ya I bot atin romo.

Me abic, WORO. Woro gonyo ni otingere malo. Atin romo obedo gin apire tek aloo lung.

Me abicel, KWOGO. Kricito omio kwogo pien En obedo alar, atin romo Obanga

Me abiro, GUM. Leb okene me “gum” obedo “pak”. Gonyo ni “me lok aber ikom ngattoro”. (Easley).

Cwec Obanga lung onotte kedgi.

Tyeng 13-14, omedde “Eka dok ate winyo ginaketa lung ame tye I wi polo, kede iwi lobo, kede piny I te lobo kede en iyi nam-gu, kede gin ducu ame tye iye, kun gin okobo ni,

“PAK KEDE WORO KEDE KWOGO KEDE TWER OBED NAKANAKA BANG NGAT AME OBEDO I KOM LOC, KEDE BANG ATIN ROMO”.

Leyi akwo angwen te gamo ni, “Amen!” eka odonge te onyere gigi piny me woro Obanga kede atin romo!”

AGIKKI:

Guti me cuny ame oco obedo ngo? Ame opwnyere I kanica abiro ame tye I Nyut a Lakana kede I cura 4-5 oneno ni agam tye adek:

1. Winy dwon a Cuny Acil. Winye ite wore.
2. Ngutti eka ote loko kwowa odoco bang Rwot. Wan myero ojalle botte acalo RWOT wa kede Obanga.
3. Wore!

Cuny Acil ame onotte kede ngut kede woro bino kelo ni roco me ateni icunywa kede I kanica!

I lokere bang Rwot tinini? I winyo Cuny Acil.

I jalo kwoni me tic kede me woro Yecu?

I wer karacel kede jo acil karacel kede cwec Obanga lung I kare lung, I rok lung, leb lung, tekere I wi lobo “Yin I myero....?”

Yin I myero! Yin I myero, Rwot Yecu! YIN I MYERO, RWOT YECU!

KAN OKWANYO I YE

1. Dr. John MacArthur. Commentary on the Revelation
2. Dr. ken Easley. Holman Commentary on the Revelation
3. Dr. George Ladd. A Commentary on the Revelation
4. Dr. John Stott. Letters to the Seven Churches.
5. Dr. Ray Summers. Worthy Is the Lamb.

6. Dr. Cecil Taylor. Sermon on the Seven Churches.
7. Dr. Jonathan Welton. Understanding the Seven Churches of Revelation.